

UNIVERZITET CRNE GORE
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA
Broj: 01-2421/1
Podgorica, 24. 10. 2018. g.

UNIVERZITET CRNE GORE
CENTRU ZA DOKTORSKE STUDIJE
- S E N A T U -

Uvaženi,

Dostavljamo dopunu *Obrasca D2: Ispunjenošć uslova doktoranda*, za MSc Ene Grbović, sa neophodnim prilogom:

- Potvrda da će rad pod naslovom „SOCIAL SUPPORT IN RECOVERY FORMER USERS OF PSYCHOACTIVE SUBSTANCES IN MONTENEGRO: A SURVEY STUDY“ biti objavljen u časopisu Vojnosanitetski pregled 2010, vol. 77, br. 5, str. 447-455.

S poštovanjem,

ISPUNJENOST USLOVA DOKTORANDA

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU			
Titula, ime, ime roditelja, prezime	Msc Ena, Mensud, Grbović		
Fakultet	Fakultet političkih nauka		
Studijski program	Savremena socijalna politika i socijalni rad		
Broj indeksa	2012/05		
NAZIV DOKTORSKE DISERTACIJE			
Na službenom jeziku	Socijalna podrška kao faktor unapređenja kvaliteta života bivših korisnika psihoaktivnih supstanci u Crnoj Gori nakon rehabilitacije i resocijalizacije		
Na engleskom jeziku	Social support as factor in improving quality of life of former users of psychoactive substances in Montenegro after rehabilitation and resocialization		
Naučna oblast	Savremena socijalna politika i socijalni rad		
MENTOR/MENTORI			
Prvi mentor	Prof. dr Boban Mugoša	Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore	Javno zdravlje i Epidemiologija
KOMISIJA ZA PREGLED I OCJENU DOKTORSKE DISERTACIJE			
prof. dr Boban Mugoša	Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore	Javno zdravlje i Epidemiologija	
prof. dr Ana Čekerevac	Fakultet političkih nauka Univerziteta u Beogradu, Republika Srbija	Socijalna politika i socijalni rad	
prof. dr Velimir Rakočević	Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore	Krivično pravo - Kriminologija, Kriminalistika, Penologija i Socijalna patologija	
Datum značajni za ocjenu doktorske disertacije			
Sjednica Senata na kojoj je data saglasnost na ocjenu teme i kandidata	08-2819/1 od 27.11.2014 18. 12. 2014.g.		
Dostavljanja doktorske disertacije organizacionoj jedinici i saglasnost mentora	4. 6. 2018.g.		
Sjednica Vijeća organizacione jedinice na kojoj je dat prijedlog za imenovanje komisija za pregled i ocjenu doktorske disertacije	12. 06. 2018.g.		

ISPUNJENOST USLOVA DOKTORANDA

U skladu sa članom 38 pravila doktorskih studija kandidat je cijelokupna ili dio sopstvenih istraživanja vezanih za doktorsku disertaciju publikovao u časopisu sa **(SCI/SCIE)/(SSCI/A&HCI)** liste kao prvi autor.

“Social support in recovery former users of psychoactive substances in Montenegro: a survey study” objavljen u časopisu Vojnosanitetski pregled

Spisak radova doktoranda iz oblasti doktorskih studija koje je publikovao u časopisima sa (upisati odgovarajuću listu)

Prezime i ime autora: Grbović Ena, Mugoša Boban

Naziv naučnog rada: Social support in recovery former users of psychoactive substances in Montenegro: a survey study

Časopis: Vojnosanitetski pregled

Izdavač: Vojnomedicinska akademija (VMA), Crnotravska 17, 11000 Beograd

Godina: 2018.g.

DOI: <https://doi.org/10.2298/VSP180409104G>

Link: <http://doiserbia.nb.rs/issue.aspx?issueid=3045>

<http://doiserbia.nb.rs/img/doi/0042-8450/2018%20OnLine-First/0042-84501800104G.pdf>

Obrazloženje mentora o korišćenju doktorske disertacije u publikovanim radovima

Naučni rad koji je dio doktorske disertacije doktoranda je mnogostruko značajan. Kompleksnost i sve veća važnost pojma socijalne podrške otežava, svako ispitivanje strukture istog.. Cilj objavljenog rada je da ispita strukturu socijalne podrške kod bivših korisnika psihoaktivnih supstanci mjerenoj multidimenzionalnom skalom socijalne podrške (MSPSS – Multidimensional Scale of Perceived Social Support.). Skalu čini 12 varijabli koje pokazuju faktorabilnost na tri komponente: porodica, prijatelji, bliske osobe. Emocionalna podrška kao suma najčešće dvije komponente, Prijatelja i Porodice, predstavlja važan ako ne i najvažniji dio socijalne podrške. Ispitivanjem koeficijenata korelacije između tri komponente MSPSS utvrđivala se validnost ove pretpostavke. Sve tri komponente pokazuju statistički značajne rezultate kao što smo pretpostavili i kao što prethodni rezultati u ovoj oblasti sugeriraju postoji značajnija povezanost između komponenti Prijatelji i Porodica. Na osnovu sprovedenog istraživanja zaključeno je da kod klijenata nakon perioda rehabilitacije i resocijalizacije emocionalna podrška ima značajnu ulogu u percipiranoj socijalnoj podršci. Preporuka je da se socijalna podrška promoviše kroz programe intervencija koje se koriste u radu sa klijentima u postupku rehabilitacije i resocijalizacije.

Zaključak publikovanog rada daje poseban značaj rezultatima doktorske teze, što će dati poseban doprinos za unapređenje i promociju socijalne podrške kao značajnog faktora u psotupku rehabilitacije i resocijalizacije bivših korisnika psihoaktivnih supstanci u Crnoj Gori.

Datum i ovjera (pečat i potpis odgovorne osobe)

U Podgorici
1. 6. 2018.g

 DEKAN

Prilog dokumenta sadrži:

1. Potvrdu o predaji doktorske disertacije organizacionoj jedinici
2. Odluku o imenovanju komisije za pregled i ocjenu doktorske disertacije
3. Kopiju rada publikovanog u časopisu sa odgovarajuće liste
4. Biografiju i bibliografiju kandidata
5. Biografiju i bibliografiju članova komisije za pregled i ocjenu doktorske disertacije sa potvrdom o izboru u odgovarajuće akademsko zvanje i potvrdom da barem jedan član

Podgorica, 01. 06. 2018. godine
Broj: 01-1553

Na osnovu člana 40. Pravila doktorskih studija Univerziteta Crne Gore, izdaje se sljedeća

P O T V R D A

Ena Grbović, broj dosjea 5/12, student doktorskih studija Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore, studijski program Savremena socijalna politika i socijalni rad, predala je doktorsku disertaciju pod naslovom ***Socijalna podrška kao faktor unapređenja kvaliteta života bivših korisnika psihoaktivnih supstanci u Crnoj Gori nakon rehabilitacije i resocijalizacije***, arhivi Fakulteta političkih nauka u Podgorici, dana 1. juna 2018. godine.

Crna Gora	UNIVERZITET CRNE GORE
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA	
Primljeno:	19.06.2018.
Org. jed.	Broj

Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
01	1653		

Na osnovu Člana 37. Pravila doktorskih studija Univerziteta Crne Gore dajem sljedeću

S A G L A S N O S T

Rad pod nazivom "Socijalna podrška kao faktor unapređenja kvaliteta života bivših korisnika psihoaktivnih supstanci u Crnoj Gori nakon rehabilitacije i resocijalizacije", autora mr Ene Grbović, diplomiranog socijalnog radnika, zadovoljava kriterijume doktorske disertacije propisane Statutom Univerziteta Crne Gore i Pravilima doktorskih studija.

MENTOR

prof. dr Boban Mugoša

U Podgorici, 2018.g.

**UNIVERZITET CRNE GORE
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA
Broj: 01-2421
Podgorica, 24. 10. 2018. g.**

Na osnovu člana 64. stav 2. tačka 9. i člana 65. Statuta Univerziteta Crne Gore, i člana 41. stav 1. Pravila doktorskih studija, Vijeće Fakulteta političkih nauka je na 212. sjednici, održanoj 24. 10. 2018. godine, utvrdilo

P R I J E D L O G

1. Da Senat Univerziteta Crne Gore prihvati rad pod naslovom *Social support in recovery former users of psychoactive substances in Montenegro: a survey study*, koji je prihvaćen za objavu 30. maja 2018. godine, u časopisu Vojno sanitetski pregled (vol. 77, br 5, strana 447-455) Izdavač: Uprava za vojno zdravstvo Ministarstva odbrane Republike Srbije, u čijoj izradi je MSc Ena Grbović prvi autor, kao ispunjen uslov iz člana 38. Pravila doktorskih studija, DOI: <https://doi.org/10.2298/VSP180409104G>

Link: <http://doiserbia.nb.rs/img/doi/0042-8450/2018%20OnLine-First/0042-84501800104G.pdf>

2. Da Senat Univerziteta Crne Gore imenuje Komisiju za ocjenu doktorske disertacije MSc Ene Grbović, pod naslovom *Socijalna podrška kao faktor unapređenja kvaliteta života bivših korisnika psihoaktivnih supstanci u Crnoj Gori nakon rehabilitacije i resocijalizacije*, u sastavu:

Prof. dr Boban Mugoša (mentor),
Vanredni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore;

Prof. dr Ana Čekerevac (predsjednica Komisije),
Redovni profesor Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu;

Prof. dr Velimir Rakočević (član Komisije),
Redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore

3. Ovaj Predlog, uz dokumentaciju pripremljenu u skladu sa aktom Rektora Univerziteta Crne Gore, br. 01-2270, od 07. 10. 2014. godine, i Vodičem za doktorske studije, dostaviti Centru za doktorske studije i Senatu Univerziteta Crne Gore.

O b r a z l o ž e n j e

Studentkinja doktorskih studija MSc Ena Grbović je, dostavljajući doktorsku disertaciju, podnijela Vijeću Fakulteta političkih nauka zahtjev za formiranje komisije za ocjenu doktorske disertacije, pod naslovom *Socijalna podrška kao faktor unapređenja kvaliteta života bivših korisnika psihoaktivnih supstanci u Crnoj Gori nakon rehabilitacije i resocijalizacije*. Dostavila je i dokaze da je rad (u čijoj izradi je prvi autor), pod naslovom *Social support in recovery former users of psychoactive substances in Montenegro: a survey study*, prihvaćen za objavu 30. maja 2018. godine, u časopisu Vojno sanitetski pregled (vol. 77, br 5, strana 447-455) Izdavač: Uprava za vojno zdravstvo Ministarstva odbrane Republike Srbije, link: <http://doiserbia.nb.rs/img/doi/0042-8450/2018%20OnLine-First/0042-84501800104G.pdf>

Vijeće Fakulteta političkih nauka predlaže Centru za doktorske studije i Senatu Univerziteta Crne Gore da imenuje Komisiju za ocjenu doktorske disertacije, pod naslovom *Socijalna podrška kao faktor unapređenja kvaliteta života bivših korisnika psihoaktivnih supstanci u Crnoj Gori nakon rehabilitacije i resocijalizacije*, u predloženom sastavu.

Dostaviti

-Centru za doktorske studije
-Senatu Univerziteta Crne Gore
-a/a

D E K A N,

Prof. dr Milan Marković

UNIVERZITET ODBRANE U BEOGRADU
INSTITUT ZA NAUČNE INFORMACIJE
VOJNOSANITETSKI PREGLED
Crnotravska 17, 11000 Beograd, Srbija
Tel/faks: +381 11 2669689
vsp@vma.mod.gov.rs

P O T V R D A

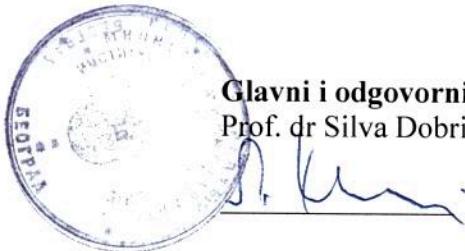
Ovim se potvrđuje da će rad pod naslovom:

SOCIAL SUPPORT IN RECOVERY FORMER USERS OF PSYCHOACTIVE SUBSTANCES IN MONTENEGRO: A SURVEY STUDY

A u t o r a : Ena Grbović, Boban Mugoša

biti objavljen u časopisu **Vojnosanitetski pregled 2020, vol. 77, br. 5, str. 447-455.**

16. 10. 2018.

**Glavni i odgovorni urednik
Prof. dr Silva Dobrić**

From: SCIndeks Asistent [mailto:ceonkees@gmail.com]

Sent: sreda, 30. maj 2018. 15.05

To: ena.grbovic@ijzcg.me

Cc: boban.mugosa@ijzcg.me

Subject: [vsp] POTVRDA ZA RAD ID 17102

Postovani autori,

obavestavamo Vas da je Vas rad ID 17102 , pod naslovom

SOCIAL SUPPORT IN RECOVERY FORMER USERS OF PSYCHOACTIVE SUBSTANCES IN MONTENEGRO: A SURVEY STUDY

Autora: Ena Grbović , Boban Mugoša .

dobio saglasnost , dva recezenta, za objavljivanje. U prilogu emaila je potvrda o prihvatanju Vaseg rada za stampu u Vojnosanit Pregl 2020; May vol. 77 (No. 05): pp...

VAŽNO UPUTSTVO !

UKOLIKO JE RAD DEO PROJEKTA U OBAVEZI STE DA NA LINKU PREGLED PRILOGA , U SEKCIJI METAPODACI I RUKOPISI, ZA SVOJ RAD ID 17102, IDETE NA LIK UREDI METAPODATKE I DA U OKVIRU DELA INSTITUCIONALNA PODRŠKA POPUNITE POLJA

Fondacije / institucije —

Naziv projekta —

Oznaka projekta —

S postovanjem,

Dr sc. Aleksandra Gogić

Načelnik odeljenja za obradu medicinskih naučnih informacija i izdavačku delatnost

vsp@vma.mod.gov.rs

Editorial Office:

Military Medical Academy, INI;

Crnotravska 17, PO Box 33–55, 11040 Belgrade, Serbia.

Tel: + 381 11 3609 311 (Editor-in-chief);

+381 11 3608 943 and +381 11 3609 479 (Editorial staff);

+381 11 3608 997 subscription;

Fax: +381–11–2669–689;

E-mail: vsp@vma.mod.gov.rs

Ovaj mejl je poslat sa sistemskog naloga. Ako želite da odgovorite na njega, molimo Vas da koristite sledeću adresu e-pošte:

This e-mail is sent from system account. To reply, please use the following e-mail address:

"Main Journal Manager Dr sc. Aleksandra S. Gogić" vsp@vma.mod.gov.rs

From: SCIndeks Asistent [mailto:ceoncnees@gmail.com]

Sent: petak, 01. jun 2018. 12.02

To: ena.grbovic@ijzcg.me; boban.mugosa@ijzcg.me

Subject: Dodeljen DOI broj

Poštovani autori,

Nakon dodelje DOI broja, vaš rad ID 17102

SOCIAL SUPPORT IN RECOVERY FORMER USERS OF PSYCHOACTIVE SUBSTANCES IN MONTENEGRO: A SURVEY STUDY

Naslov na srpskom

Authors MSci Ena Grbović 1 PhD, MD, Boban Mujoša 2 Vojnosanitetski pregled (2018); Online First June, 2018.

UDC:

DOI: <https://doi.org/10.2298/VSP180409104G> je dostupan na stani

<http://doiserbia.nb.rs/issue.aspx?issueid=3045>

Nakon elektronske objave rada, rad će po ustaljenoj proceduri biti pripremljen i objavljen u štampanom broju Vojnosanitetskog pregleda prema ranije ustanovljenom redosledu.

Redakcijski tim Vsp (VT, JV, LJM)

Institut za naučne informacije,

Vojnomedicinska akademija,

11000 Beograd, Srbija

vsp@vma.mod.gov.rs

Best regards,

Prof. Silva Dobrić, BPharm, PhD

Editor-in-Chief

Institute of Scientific Information

Military Medical Academy,

[17 Crnotravska](#) St.,

11000 Belgrade, Serbia

Phone + 381 11 3609 311

Fax +381 11 2669 689.

silva.dobric@gmail.com

Editorial Office:

Military Medical Academy, INI;

Crnotravska 17, PO Box 33–55, 11040 Belgrade, Serbia.

Tel: + 381 11 3609 311 (Editor-in-chief);

+381 11 3608 943 and +381 11 3609 479 (Editorial staff);

+381 11 3608 997 subscription;

Fax: +381–11–2669–689;

E-mail: vsp@vma.mod.gov.rs

Ovaj mejl je poslat sa sistemskog naloga. Ako želite da odgovorite na njega, molimo Vas da koristite sledeću adresu e-pošte:

This e-mail is sent from system account. To reply, please use the following e-mail address:

"Prof. dr prof. dr Silva Dobrić" silva.dobric@gmail.com

National library of Serbia

About the journal

- Editorial policy
- Instructions for authors
- All issues
- 2018 OnLine-First
  - Issue 00
- 2018
- 2017
- 2016
- 2015
- 2014
- 2013

Cogan's syndrome-the analysis of 7 patients

Glišić Branislava, Stević-Carević Silvija, Ristić Gorica, Dedović Jelena
Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):1-1

Details Full text (425 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP161212001G>

The determination of the specificity, sensitivity and accuracy of core needle biopsy in diagnosis of parotid and submandibular salivary glands tumors

Oroz Aleksandar, Bokun Zorana, Antonijević Đorđe, Jevdić Jasna
Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):1-1

Details Full text (586 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP170320001O>

Pharmacotherapy literacy (PTHL-SR) questionnaire for parents of pre-school children in Serbia: Construction and psychometric characteristics

Ubavić Stana, Krajnović Dušanka, Bogavac-Stanojević Nataša
Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):2-2

Details Full text (880 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP170721002U>

Vaccination and autoimmunity: Influenza vaccination and association with multiple sclerosis

Maslovarić Irina, Stojković Aleksandra, Kosanović Dejana, Marković Dragana, Ilić Vesna, Jovanova-Nešić Katica
Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):2-2

Details Full text (559 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP160620002M>

Physical activity and bone turnover in women with osteopenia

Perić Dušan, Kovačev-Zavišić Branka, Međedović Bojan, Romanov Romana, Ahmetović Zlatko, Novaković-Paro Jovanka, Dimitrić Mirjana
Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):3-3

Details Full text (515 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP160303003P>

Ultrastructural characteristics of primary renal epithelial tumours with granular oncocytic cytoplasm

Trivunić-Dajko Sandra, Bogdanović Jovo, Andrejić-Višnjić Bojana, Popović Milan, Hes Ondrej
Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):3-3

Details Full text (814 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP170629003T>

Social support in recovery former users of psychoactive substances in Montenegro: A survey study

Grbović Ena, Mugoša Boban

Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):104-104

Details Full text (PDF 455 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP180409104G>

Mitchell and golden metatarsal osteotomies for the treatment of moderate hallux valgus deformity: A comparative analysis

Mikić Nadan, Grujoska-Veta Dušanka, Čobeljić Goran, Kapetanović-Gavran Ismet, Vukašinović Zoran, Soldatović Ivan, Popović Miroslava

Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):105-105

Details Full text (PDF 509 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP161230105M>

Impact of the hyperbaric oxygen therapy on the redox status in patients with systemic lupus erythematosus

Rabrenović Milorad, Nikolić Tamara, Rabrenović Violeta, Bradić Jovana, Trešnjić Saša, Petković Anica, Jakovljević Biljana, Mašić Siniša, Bokonjić Dubravko

Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):106-106

Details Full text (PDF 548 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP170110106R>

Clear cell/endometrioid type ovarian carcinoma associated with endometriosis of the ipsilateral ovary

Rudić Biljic-Erski Ivana, Vasiljević Mladenko, Rakic Snezana, Dzatic-Smiljkovic Olivera, Mihajlović Slađana

Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):107-107

Details Full text (PDF 536 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP170424107R>

Advanced magnetic resonance techniques in early differentiation of pseudo-progression vs. progression in patients with glioblastoma multiforme

Mihailović Jelena, Daković Marko

Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):108-108

Details Full text (PDF 864 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP170114108M>

Six-months success of radiofrequency ablation in treatment of cardiac arrhythmias - our centre experience

Jurčević-Mudrić Ružica, Angelkov Lazar, Tomović Milosav, Kojić Dejan, Milojević Predrag

Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):109-109

Details Full text (PDF 469 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP170125109J>

Platelets aggregability and anticoagulant proteins activity during dobutamine stress echocardiography in asymptomatic patients four months after percutaneous coronary intervention

Jović Zoran, Subota Vesna, Đžudović Boris, Mladenović Zorica, Marić-Kocijančić Jelena, Đurić Predrag, Spasić Marijan, Đenić Nemanja, Romanović Radoslav, Miloradović Vladimir, Matunović Radomir, Obradović Slobodan

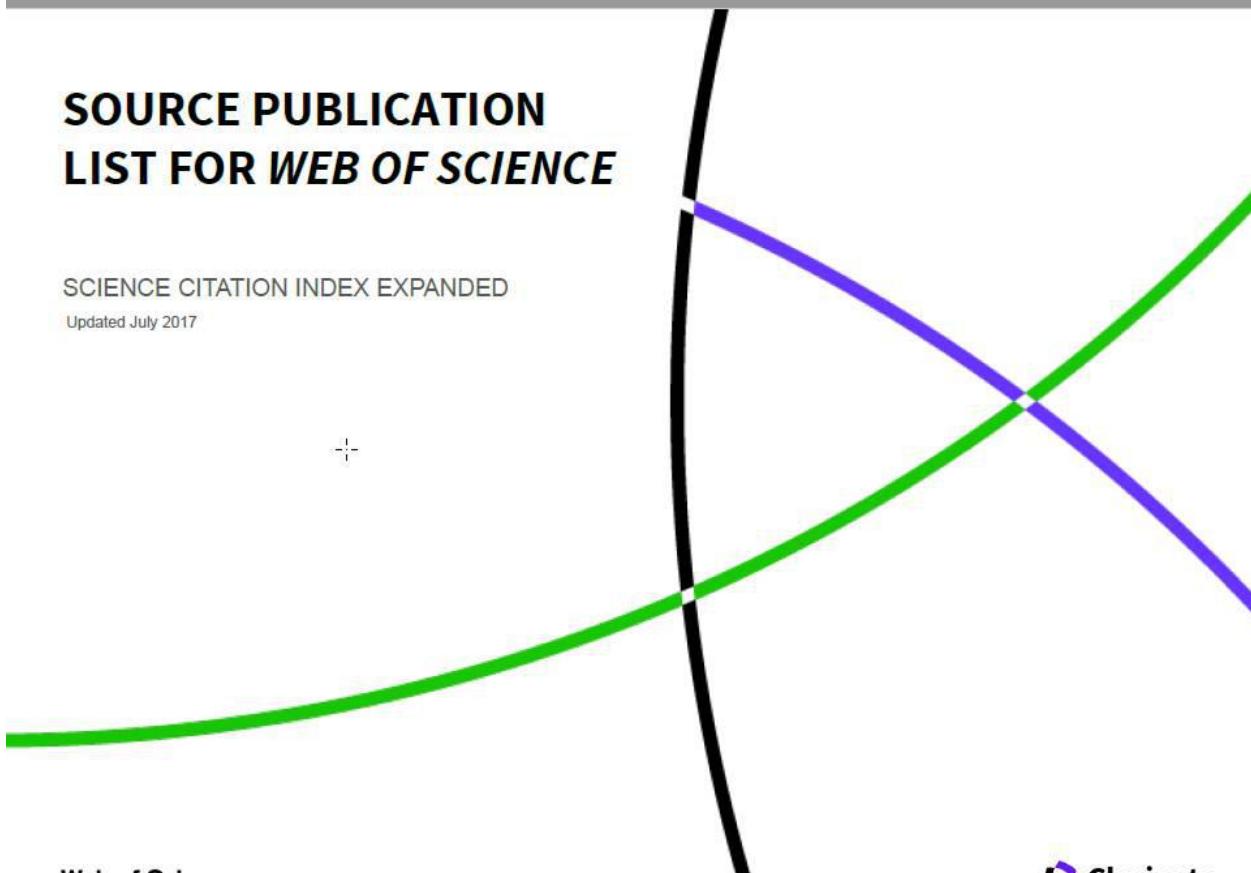
Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):110-110

Details Full text (PDF 597 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP170204110J>

SOURCE PUBLICATION LIST FOR *WEB OF SCIENCE*

SCIENCE CITATION INDEX EXPANDED

Updated July 2017

Web of Science
Trust the difference

 Clarivate
Analytics

Journal Title	Publisher	ISSN	E-ISSN	Country	Language
Viruses-Basel	MDP1 AG	1099-4915	1099-4915	SWITZERLAND	English
Virus and Host	DE GRUYTER ACADEMIC PRESS INC.	0939-0162	0939-0162	UNITED STATES	English
VIBRATION SPECTROSCOPY	ELSEVIER SCIENCE BV	0824-2031	1875-3697	NETHERLANDS	English
VIE ET MILIEU-LIFE AND ENVIRONMENT	INSTITUT D'OCÉANOLOGIE BANYULS	0240-8759		FRANCE	Multi-Language
VIRAL IMMUNOLOGY	MARY ANN LIEBERT, INC	0882-8245	1557-8976	UNITED STATES	English
VIRCHOWS ARCHIV	SPRINGER	0945-6317	1432-2307	GERMANY	English
VIROLOGIA SINICA	SPRINGER	1674-0769	1995-820X	PEOPLES R CHINA	English
VIROLOGIE	JOHN LIBBEY EUROTENT LTD	1267-8694		FRANCE	French
VIROLOGY	ACADEMIC PRESS INC ELSEVIER SCIENCE	0042-4822		UNITED STATES	English
VISUAL REALITY	SPRINGER LONDON LTD	1383-8588	1434-9957	UNITED KINGDOM	English
VIRUS GENES	SPRINGER	0820-8569	1572-994X	UNITED STATES	English
VIRUS RESEARCH	ELSEVIER SCIENCE BV	0168-1702	1872-7402	NETHERLANDS	English
VISION RESEARCH	PERGAMON-ELSEVIER SCIENCE LTD	0042-6989	1878-5546	ENGLAND	Multi-Language
VISUAL COMPUTER	SPRINGER	0178-2789	1482-2315	GERMANY	English
VISUAL NEUROSCIENCE	CAMBRIDGE UNIV PRESS	0952-5238	1469-8714	UNITED STATES	English
VITIS	IKI INSTITUT DERBUNDZUCHTUNG	0042-7500	0042-7500	GERMANY	Multi-Language
VLAAMS DIJERGENESKUNING TUDTSCHRIFT	UNIV GENT	0303-9021		BELGIUM	Multi-Language
VLD JOURNAL	SPRINGER	1096-9898		GERMANY	English
VOCATIONAL Prejudiced	MILITARY MEDICAL ACAD-INT	0042-8450	1246-0735	SERBIA	English
VOX SANGUinis	WILEY	0042-9007	1413-0430	ENGLAND	English
WasserWirtschaft	SPRINGER VIEWGS-SPRINGER FACHMEDien WIESBADEN GMBH	0043-0978		GERMANY	German
Waste and Biomass Valorization	SPRINGER	1877-2641	1877-265X	NETHERLANDS	English
Water	MDPI AG	2073-4441	2073-4441	SWITZERLAND	English
Water Alternatives-An Interdisciplinary Journal on Water Politics and Development	WATER ALTERNATIVES ASSOC	1965-0175	1965-0175	FRANCE	English
Water Policy	IWA PUBLISHING	1866-7017	1866-7017	UNITED STATES	English
Water Resources and Technology-Water Supply	WILEY-PERIODICALS, SPRINGER	1063-0024	2636-344X	ENGLAND	English
Waves in Random and Complex Media	IWA PUBLISHING	1866-0749		ENGLAND	English
WASTE MANAGEMENT	TAYLOR & FRANCIS LTD	1745-5030	1745-5049	ENGLAND	English
WASTE MANAGEMENT & RESEARCH	PERGAMON-ELSEVIER SCIENCE LTD	0956-053X		UNITED STATES	English
WATER AIR AND SOIL POLLUTION	SAGE PUBLICATIONS LTD	0734-242X	1096-3680	ENGLAND	English
WATER AND ENVIRONMENT JOURNAL	SPRINGER	0049-6979	1573-2932	NETHERLANDS	English
WATER & ENVIRONMENT RESEARCH	IWA PUBLISHING	1747-6585	1747-6593	ENGLAND	English
WATER INTERACTIONS	WATER ENVIRONMENT FEDERATION	1061-4303	1554-7531	UNITED STATES	English
WATER RESOURCES RESEARCH JOURNAL OF CANADA	ROUTLEDGE JOURNALS, TAYLOR & FRANCIS LTD	0250-8060	0243-1707	UNITED STATES	English
WATER RESEARCH	PERGAMON-ELSEVIER SCIENCE LTD	1243-6965	1243-6965	CANADA	English
WATER RESOURCES MANAGEMENT	SPRINGER	0930-4741	1573-1650	NETHERLANDS	English
WATER RESOURCES RESEARCH	AMER GEOPHYSICAL UNION	0043-1397	1544-7973	UNITED STATES	English
WATER SA	WATER RESEARCH COMMISSION	0378-4738	1816-7950	SOUTH AFRICA	Multi-Language
WATER SCIENCE AND TECHNOLOGY	IWA PUBLISHING	0273-1223	1996-0732	ENGLAND	English
WATERBIRDS	WATERBIRD SOC	1524-4695	1938-5390	UNITED STATES	English
WAVE MOTION	WATERBIRD SOC	1524-4695	1938-5390	UNITED STATES	English
WEATHER	WILEY	0943-1856	1477-0896	ENGLAND	English
Weather: Climate and Society	AMER METEOROLOGICAL SOC	1048-8327	1546-8335	UNITED STATES	English
Welding In the World	SPRINGER HEIDELBERG	0043-2188	1878-6669	FRANCE	English
WEAR	ELSEVIER SCIENCE SA	0043-1648	1873-2577	SWITZERLAND	Multi-Language
WEATHER AND FORECASTING	AMER METEOROLOGICAL SOC	0882-8156	1520-0434	UNITED STATES	English
WEB ECOLOGY	COPERNICUS GESELLSCHAFT MBB	2193-3081	1399-1136	GERMANY	English
WEB BIOLOGY AND MANAGEMENT	WILEY	1444-6162	1445-8664	JAPAN	English
WEB DESIGN	WILEY	0943-1856	1477-0896	UNITED STATES	English
WEB SCIENCE	WEB SCI SOC AMER	0943-1745	1550-3759	UNITED STATES	English
WEB TECHNOLOGY	WEB SCI SOC AMER	0943-087X	1550-2740	UNITED STATES	English
WELDING JOURNAL	AMER WELDING SOC	0043-2296	0043-2296	UNITED STATES	English
WEST INDIAN MEDICAL JOURNAL	UNIV WEST INDIES FACULTY MEDICAL SCIENCES	0043-3144	0043-3144	JAMAICA	English
WESTERN JOURNAL OF NURSING RESEARCH	SAGE PUBLICATIONS INC	0193-0459	1552-8456	UNITED STATES	English
WESTERN NORTH AMERICAN NATURALIST	BRIGHAM YOUNG UNIV	1527-0904	1944-8341	UNITED STATES	English
WETLANDS	SPRINGER	0277-5212	1943-4246	UNITED STATES	English
WETLANDS ECOLOGY AND MANAGEMENT	SPRINGER	0939-9140	1572-9834	UNITED STATES	English
WHO Technical Report Series	WORLD HEALTH ORGANIZATION	0512-9564	1477-0896	SWITZERLAND	English
Wiley Interdisciplinary Reviews-Climate Change	WILEY	1757-7180	1757-7199	ENGLAND	English
Wiley Interdisciplinary Reviews-Computational Molecular Science	WILEY	1759-0876	1759-0894	ENGLAND	English
Wiley Interdisciplinary Reviews-Data Mining and Knowledge Discovery	WILEY PERIODICALS, INC	1942-4787	1942-4787	ENGLAND	English
Wiley Interdisciplinary Reviews-Developmental Biology	WILEY	1759-7684	1759-7692	UNITED STATES	English

- [Support](#)
- [Training](#)
- [Contact Us](#)
- [clarivate.com](#)

[Master Journal List](#)

Site

Client

proxystylesheet

Output

Search

allAreas

Journal Search

SCIENCE CITATION INDEX EXPANDED - JOURNAL LIST

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Total journals: 63 · "V" Journals 61-63 (of 63)

Format for print A-Z

• VLDB JOURNAL

Bimonthly ISSN: 1066-8888

SPRINGER, 233 SPRING ST, NEW YORK, USA, NY, 10013

[Coverage](#)

- [Science Citation Index](#)
- [Science Citation Index Expanded](#)
- [Current Contents - Engineering, Computing & Technology](#)

- **VOJNOSANITETSKI PREGLED**

Monthly ISSN: 0042-8450

MILITARY MEDICAL ACAD-INI, CRNOTRAVSKA 17, PO BOX 33-35, BELGRADE, SERBIA, 11040

[Coverage](#)

- [Science Citation Index Expanded](#)

- **VOX SANGUINIS**

Bimonthly ISSN: 0042-9007

WILEY, 111 RIVER ST, HOBOKEN, USA, NJ, 07030-5774

[Coverage](#)

- [Science Citation Index](#)
- [Science Citation Index Expanded](#)
- [Current Contents - Life Sciences](#)
- [BIOSIS Previews](#)

Total journals: 63 · "V" Journals 61-63 (of 63)

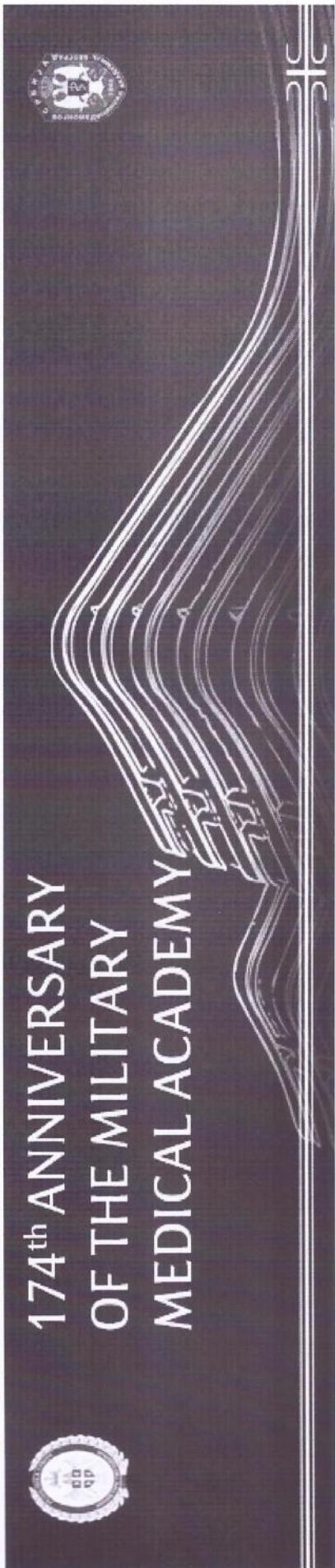

[Format for print A-Z](#)

174th ANNIVERSARY OF THE MILITARY MEDICAL ACADEMY

- [Home](#)
  - [About MMA](#)
  - [About us](#)[Certification and Accreditation](#)[MMA Management](#)[Ethics Committee](#)[Awards and Recognitions](#)[History](#)[Documentary](#)[about MMA](#)[Photo gallery](#)
  - [Treatment](#)[Institutional treatment](#)[Commercial treatment](#)[Price list](#)
  - [Specialties](#)
  - [Centers](#)[Clinics](#)[Institutes](#)
  - [Education](#)
  - [Studies](#)[Scientific-Research Work](#)[Organization](#)[Military Medical Training Center](#)
  - [Preventive medicine](#)
  - [About Sector for Preventive Medicine](#)[Institute of Hygiene](#)[Institute of Epidemiology](#)[Institute of Occupational Medicine](#)[Institute of Microbiology](#)
  - [Pharmacy](#)[About the Sector for Pharmacy](#)
  - [Guide for patients](#)
  - [Phone information](#)[Appointment scheduling](#)[Patients' rights and responsibilities](#)[Guide for patients](#)[Visiting hours](#)[Admission](#)[Daily schedule](#)[Discharge procedure](#)[Report Corruption](#)
  - [International Cooperation](#)
  - [News](#)[MMA](#)[and Its International Cooperative Relations](#)[Military Medical Teams in Peacekeeping Missions](#)[International and Regional Organizations](#)[and MMA Balkan Military Medical Committee](#)
  - [Ask MMA](#)[How to reach us](#)[Contact](#)[Site map](#)
-
- **Vojnosanetski pregleđ (VSP)**
  - [About us](#)
  - [Editorial office](#)

- [Archive](#)
- [Editorial Policy](#)
- [The Lecture of the Editor at The Lancet Journal](#)
- [Subscriptions](#)
- [Impact factor](#)

[Home](#) » [Vojnosanitetski pregled \(VSP\)](#) » About us

Vojnosanitetski pregled (VSP)

Vojnosanitetski pregled (VSP) is a leading medical journal of physicians and pharmacists of the Serbian Army. The Journal is published monthly. Papers published in the Vojnosanitetski pregled are indexed in Science Citation Index Expanded (SCIE) Journal Citation Reports/Science Edition, Index Medicus (Medline), Excerpta Medica (EMBASE), EBSCO, Biomedicina Serbica. Contents are published in Giornale di Medicine Militare and Revista de Medicina Militara. Reviews of original papers and abstracts of contents are published in International Review of the Armed Forces Medical Services. The first issue of Vojnosanitetski pregled was published in September 1944. The Journal follows the tradition of Vojno-sanitetski glasnik published between 1930 and 1941.

E-mail: vsp@vma.mod.gov.rs

[Printer frendly](#)

Quicksearch

A+ A-
[Cirilica](#) | [Latinica](#)

National library of Serbia

About the journal[Editorial policy](#)[Instructions for authors](#)[All issues](#)[2018 OnLine-First](#)[Issue 00](#)[2018](#)[2017](#)[2016](#)[2015](#)[2014](#)**Cogan's syndrome-the analysis of 7 patients**

Glišić Branislava, Stević-Carević Silvija, Ristić Gorica, Dedović Jelena

Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):1-1

Details Full text (425 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP161212001G>**The determination of the specificity, sensitivity and accuracy of core needle biopsy in diagnosis of parotid and submandibular salivary glands tumors**

Oroz Aleksandar, Bokun Zorana, Antonijević Đorđe, Jevdić Jasna

Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):1-1

Details Full text (586 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP170320001O>**Pharmacotherapy literacy (PTHL-SR) questionnaire for parents of pre-school children in Serbia: Construction and psychometric characteristics**

Ubavić Stana, Krajnović Dušanka, Bogavac-Stanojević Nataša

Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):2-2

Details Full text (880 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP170721002U>**Vaccination and autoimmunity: Influenza vaccination and association with multiple sclerosis**

Maslovarić Irina, Stojković Aleksandra, Kosanović Dejana, Marković Dragana, Ilić Vesna, Jovanova-Nešić Katica

Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):2-2

Details Full text (559 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP160620002M>**Physical activity and bone turnover in women with osteopenia**

Perić Dušan, Kovačev-Zavišić Branka, Međedović Bojan, Romanov Romana, Ahmetović Zlatko, Novaković-Paro Jovanka, Dimitrić Mirjana

Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):3-3

Details Full text (515 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP160303003P>**Ultrastructural characteristics of primary renal epithelial tumours with granular oncocytic cytoplasm**

Trivunić-Dajko Sandra, Bogdanović Jovo, Andrejić-Višnjić Bojana, Popović Milan, Hes Ondrej

Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):3-3

Details Full text (814 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP170629003T>

Social support in recovery former users of psychoactive substances in Montenegro: A survey study

Grbović Ena, Mugoša Boban

Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):104-104

Details Full text (PDF 455 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP180409104G>**Mitchell and golden metatarsal osteotomies for the treatment of moderate hallux valgus deformity: A comparative analysis**

Mikić Nadan, Grujosa-Veta Dušanka, Čobeljić Goran, Kapetanović-Gavran Ismet, Vukašinović Zoran, Soldatović Ivan, Popović Miroslava

Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):105-105

Details Full text (PDF 509 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP161230105M>**Impact of the hyperbaric oxygen therapy on the redox status in patients with systemic lupus erythematosus**

Rabrenović Milorad, Nikolic Tamara, Rabrenović Violeta, Bradic Jovana, Trešnjić Saša, Petkovic Anica, Jakovljević Biljana, Mašić Siniša, Bokonjić Dubravko

Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):106-106

Details Full text (PDF 548 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP170110106R>**Clear cell/endometrioid type ovarian carcinoma associated with endometriosis of the ipsilateral ovary**

Rudic Biljic-Erski Ivana, Vasiljevic Mladenko, Rakic Snezana, Dzatic-Smiljkovic Olivera, Mihajlovic Slađana

Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):107-107

Details Full text (PDF 536 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP170424107R>**Advanced magnetic resonance techniques in early differentiation of pseudo-progression vs. progression in patients with glioblastoma multiforme**

Mihailović Jelena, Daković Marko

Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):108-108

Details Full text (PDF 864 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP170114108M>**Six-months success of radiofrequency ablation in treatment of cardiac arrhythmias - our centre experience**

Jurčević-Mudrić Ružica, Angelkov Lazar, Tomović Milosav, Kojić Dejan, Milojević Predrag

Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):109-109

Details Full text (PDF 469 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP170125109J>**Platelets aggregability and anticoagulant proteins activity during dobutamine stress echocardiography in asymptomatic patients four months after percutaneous coronary intervention**

Jović Zoran, Subota Vesna, Džudović Boris, Mladenović Zorica, Marić-Kocijančić Jelena, Đurić Predrag, Spasić Marijan, Đenić Nemanja, Romanović Radoslav, Miloradović Vladimir, Matunović Radomir, Obradović Slobodan

Vojnosanitetski pregled, 2018 OnLine-First (00):110-110

Details Full text (PDF 597 KB) <https://doi.org/10.2298/VSP170204110J>**The significance of smoking as a risk factor for the disorder of the obstructive pulmonary pattern in the patients with systemic sclerosis**

VOJNOSANITETSKI PREGLED
VOJNOMEDICINSKA AKADEMIJA
Crnotravska 17, 11 000 Beograd, Srbija
Tel/faks: +381 11 2669689
vsp@vma.mod.gov.rs

ACCEPTED MANUSCRIPT

Accepted manuscripts are the articles in press that have been peer reviewed and accepted for publication by the Editorial Board of the *Vojnosanitetski Pregled*. They have not yet been copy edited and/or formatted in the publication house style, and the text could still be changed before final publication.

Although accepted manuscripts do not yet have all bibliographic details available, they can already be cited using the year of online publication and the DOI, as follows: article title, the author(s), publication (year), the DOI.

Please cite this article: **SOCIAL SUPPORT IN RECOVERY FORMER USERS OF PSYCHOACTIVE SUBSTANCES IN MONTENEGRO: A SURVEY STUDY**

Naslov na srpskom

Authors **MSci Ena Grbović 1 PhD, MD, Boban Mugoša 2 Vojnosanitetski pregled (2018); Online First June, 2018.**

UDC:

DOI: <https://doi.org/10.2298/VSP180409104G>

When the final article is assigned to volumes/issues of the Journal, the Article in Press version will be removed and the final version appear in the associated published volumes/issues of the Journal. The date the article was made available online first will be carried over.

SOCIAL SUPPORT IN RECOVERY FORMER USERS OF PSYCHOACTIVE SUBSTANCES IN MONTENEGRO: A SURVEY STUDY

MSci Ena Grbović ¹ PhD, MD, Boban Mugoša ²

¹ Social worker, Institute for public health of Montenegro, PhD student University of Montenegro

² Professor at Medical faculty - University of Montenegro , Director of Institute for public health of Montenegro

E-mail: ena_grbovic@ijzcg.me

ABSTRACT

Introduction: Social support can be a very powerful and beneficial force in the recovery process.

Aim: Research of social support as an important component in the process of resocialization of former users of psychoactive substances, so far, has been neglected in Montenegro. However, one of the conditions for quality analysis whose outcome would involve examining of deeper causal relationships is examining of social support structure of the respondents. That is why the main goal of paper is to determine precisely dimension of social support, and its factorability. A special sub-aim is to identify latent structure of emotional support as specific dimension within the social support scale.

Methods: The survey was conducted with 107 clients treated in the Public Institution for accommodation, rehabilitation and resocialization of users of psychoactive substances Podgorica (Montenegro) from May 2014 to October 2016. Multidimensional Social Support Scale (MSPSS) is used, which consists of 12 variables that measure three components of support: family, friends and significant others. The analysis of the main components with direct oblimin rotation was used to examine the factorability of MSPSS. After factor analysis is conducted, the reliability of the determined scale was tested by Cronbach alpha coefficient through discriminatory validity.

Results: All three components show statistically significant results ($p < .05$). The correlation between Friends and Significant Other is .510, while between Significant Other and Family it scored .617. On the other hand, the correlation between Significant Other and Family is .525. as we have assumed and as previous results in this area suggest there is a significant link between the Friends and Family components. 85.1% of the respondents stated that social support is important (or extremely important) in process of rehabilitation and resocialization.

Conclusion: Survey emphasize the important role of the family in the life of the respondents is observed. Social support has many benefits and it is often crucial to establishing successful recovery former users of psychoactive substances.

Key words: social support, recovery, former users of psychoactive substances, the Multidimensional scale of perceived social support (MSPSS)

Socijalna podrška u periodu oporavka bivšim korisnicima psihoaktivnih supstanci u Crnoj Gori: Istraživačka studija

Abstrakt

Uvod. Socijalna podrška ima veoma značajnu ulogu u procesu oporavka bivših zavisnika psihoaktivnih supstanci. **Cilj.** Istraživanje socijalne podrške kao važne komponente u procesu resocijalizacije bivših korisnika psihoaktivnih supstanci, do sada, bilo je zanemareno u Crnoj Gori. Međutim, jedan od uslova za kvalitetnu analizu čiji ishod uključuje ispitivanje dubljih uzročnih odnosa je ispitivanje strukture socijalne podrške ispitanika. Zbog toga je glavni cilj rada da precizno odredi dimenziju socijalne podrške i njenu faktorsku vrijednost. Poseban pod-cilj je identifikacija latentne strukture

emocionalne podrške kao specifične dimenzije unutar skale socijalne podrške. **Metode:** Istraživanje je sprovedeno kod 107 klijenata, lečenih u Javnoj ustanovi za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci Podgorica (Crna Gora) u periodu od maja 2014. godine do 1. oktobra 2016. godine. U istraživanju je korištena Multidimenzionalna skala socijalne podrške (MSPSS) koja se sastoji od 12 varijabli koje mjere tri komponente podrške: porodice, prijatelja i značajnih drugih. Analiza glavnih komponenti sa direktnom oblimin rotacijom (*direct oblimin rotation*) korišćena je za ispitivanje faktorabilnosti MSPSS-a. Nakon sprovedene faktorske analize, pouzdanost skale je testirana pomoću koeficijenta alfa Cronbacha (*Cronbach alpha coefficient*) kroz diskriminatorynu validnost. **Rezultati.** Sve tri komponente pokazuju statistički značajne razlike ($p < 0,05$). Korelacija između Prijatelja i Značajnih drugih je .510, dok je između značajnih drugih i porodice .617. S druge strane, korelacija između značajnih drugih i porodice je .525. što ukazuje da postoji značajna veza između komponenti prijatelja i porodice. Takođe 85.1% ispitanika navelo je da im je socijalna podrška važna (ili izuzetno važna) u pročelu rehabilitacije i resocijalizacije. **Zaključak.** Istraživanje naglašava važnu ulogu porodice u životu ispitanika. Socijalna podrška ima puno prednosti i često je od ključnog značaja za uspješni oporavak bivših korisnika psihoaktivnih supstanci.

Ključne reči: socijalna podrška, oporavak, nekadašnji korisnici psihoaktivnih supstanci, Multidimenzionalna skala socijalne podrške (MSPSS)

Introduction

Dependence on psychoactive substances is considered to be physical, mental, social and spiritual illness (1). In the last 40 years, a growing trend of number of addicts has been recorded worldwide (2). Relapse is one of the most important topics in the recovery period (3). It is therefore of utmost importance to determine which factors influence on the prevention of relapse.

Social support is determinant of addiction and due to its multidimensionality it can be defined from different perspectives and operationalized in different ways (4). The sources of social support are numerous and quite diverse, including family, friends, partners, community and associates (5).

Cohen and Wills mention several types of social support. Informational support is important for understanding and dealing with problems, and in literature it is also called counseling and assessment support. Self-esteem support is a person's information that he/she is accepted and respected. By communicating with people who accept and respect him/her, regardless of his or her difficulties or failures, a person develops self-esteem and this type of support is called emotional or close support. The need of each individual for belongingness is met through social companionship in leisure activities, while instrumental support is the one that provides for material support. Empirical research shows high correlations of various social support functions (6). Family is a dominant source of sociability and social support (7-10). Close relatives are more often a source of emotional and instrumental support, while friends are more important for socializing (11-12). Instrumental support is often provided by neighbors (13, 10). Social relationships are assessed by frequency of social interactions (14) and analyzed through three spheres. The primary sphere implies the closest family relationships; secondary relates to friends,

relatives and a closer social community while tertiary relates to participation in organized activities and associations (15). Böhnke warns of the importance of family cohesiveness, intergenerational solidarity and friendships (16). In their study, Spot and Redmond (17) dealt with the role of social support in the period of treatment and prevention of relapse. The authors suggest that the existence of supporting structures and networks plays a significant role during the drug treatment process in people who abuse drugs and in preventing relapse while contributing to the improvement of mental health.

Although the problem of the use of psychoactive substances is a widespread phenomenon, post-rehabilitation and resocialization social support did not find its place in scientific research in Montenegro. This problem can be also seen as a global one. Every adequately conscious society should be interested in providing social support to clients after rehabilitation and resocialization.

Aim

Research of social support as an important component in the process of resocialization of former users of psychoactive substances, so far, has been neglected in Montenegro. However, one of the conditions for quality analysis whose outcome would involve examining of deeper causal relationships is examining of social support structure of the respondents. That is why the main goal of paper is to determine precisely dimension of social support, and its factorability. A special sub-aim is to identify latent structure of emotional support as specific dimension within the social support scale.

Method

The survey covered 107 clients, former users of psychoactive substances and former residents of the Public Institution for Accommodation, Rehabilitation and Resocialization of Users of Psychoactive Substances in Podgorica. The sample included respondents who completed one-year rehabilitation and resocialization period. The survey was conducted by face-to-face method with the prior approval of the institution in which the survey was conducted as well as the voluntary consent of the respondents. The total sample covers 42.8% of the total number of clients of the institution for the survey period.

Multidimensional Scale of Perceived Social Support (MSPSS) was used for this survey (18). The scale consists of 12 items indicating dimensionality (factor validity) expressed through three components: family, friends, and significant other. Answers in the Likert scale are ranked from 1 to 7 (1, I strongly disagree- 7, I strongly agree). One of the goals was to validate this scale on our sample. By examining the internal compliance of the data, it was found that the results obtained by analysis coincided with the original results of the author of this scale. The analysis of the main components with direct oblimin rotation (19) was used to examine the factorability of MSPSS. After factor analysis is conducted, the reliability of the determined scale will be tested by Cronbach alpha coefficient through discriminatory validity.

Results

Some of the key socio-demographic characteristics of respondents imply that majority of them completed secondary school (70.1%), their average income amount is to 720 Euros (distribution of data indicates asymmetry and presence of below-average values; skeweness = 1.598) The largest number of them was raised in a complete family (81.3%) (Table 1).

Table 1. Descriptive statistics (education, income type of family, marriage status of parents, number of family members)

Variable	Skewness	Kurtosis
Education (multiply responses)		
Elementary school N(%)	21 (19.6%)	
Middle school N(%)	75 (70.1%)	
Faculty N(%)	11 (10.3%)	
Type of family? (multiply responses)		
Complete N(%)	87 (81.3%)	
Single parents N(%)	9 (8.4%)	
Expanded family N(%)	8 (7.5%)	
Other N(%)	3 (2.8%)	
Marriage status of parents?		
Marriage N(%)	54 (50.5%)	
A marital union N(%)	1 (.9%)	
Divorced N(%)	12 (11.2%)	
One parent died N(%)	36 (33.6%)	
Missing values N(%)	4 (3.7%)	
Total family members X±SD	4.09±1.24	0.028
Income X±SD	720.70±461.38	-0.521 1.598 2.960

Most of the clients stated that they had close and than, very close relationships with mother and father, and the smallest percentage were at a great distance with mother and father. Respondents described their relationship with their partners as very close or close to 33.65%, while 9.4% of the respondents had a distant and mostly sympathetic relationship with their partner. (Table 3)

Table 2: Relationship with parents

Relationship with parents (%)	With mother	With father
Very close	36.4 %	20.6 %
Close	40.2 %	30.8 %
Neither close nor distant	17.8 %	24.3 %
Distanced	4.7 %	12.1 %
Very distanced	.9 %	10.3 %

Table 3: Relationship with partners

Relationship with partners	N	%
Very close	23	21.5 %

Close	13	12.1 %
Neither close nor distant	5	4.7 %
Distanced	5	4.7 %
Very distanced	5	4.7 %

4.1. Results of the main components analysis

Analysis of the main components separated the components and determined factorability within the three components. Prior to the analysis of the main components, the adequacy of the data was determined by examining the correlation between the variables ($r > .3$). The value of Kaiser-Meyer-Olkin's index is .845 which exceeds the threshold of .6 with statistically significant Bartlett's test of sphericity (sig. = .00).

The analysis of the main components revealed the presence of three components with characteristic values above 1, which accounts for 54.89%, 12.53% and 10.92% variance. With regard to the structure of the components, these are entitled *Friends*, *Family*, and *Significant Other*. Looking at Table 5, one can notice the structure of the components. For example, the *Friends* component explains the variables that indicate friends as an important support and encouragement in life. On the other hand, *Significant Other* component includes variables that imply the existence of a "special person" in the life of the respondents and their significant roles. In the *Family* component the presence of variables that emphasize the important role of the family in the life of the respondents is also observed.

Table 4: Factor weight for PCA with direct oblimin rotation (Kaiser normalization) of the three-component solution

	S	her	
	.944	-	-
		.002	.018
I can count on my friends when things go wrong.	.923	-	-
		.017	.002
I have friends with whom I can share my happiness and sorrow.	.856	-	.065
		.087	
I can talk about my problems with my friends.	.764	.160	-
			.003
My friends really tryto help me.	-	.941	.066
	.072		
There is a special person who is there always when I am in need.	.075	.865	.027
There is a special person who is a source of comfort to me.	-	.761	-
	.017		.034
There is a special person in my life with whom I can share joy and sorrow.	.278	.417	.095
There is a special person in my life who cares about my feelings.	-	.064	.855
	.021		
I can talk about my problems with my family.	-	-	.822
	.003	.001	
My family is willing to help m make decisions.	-	-	.780
	.014	.078	
I have the emotional help and support I need from my family.	.092	.119	.727
Kaiser - Meyer - Olkin's indicator			
Bartlet's sphericity test			

Note: values above .3 are in bold

4.2. Internal compliance of the scale

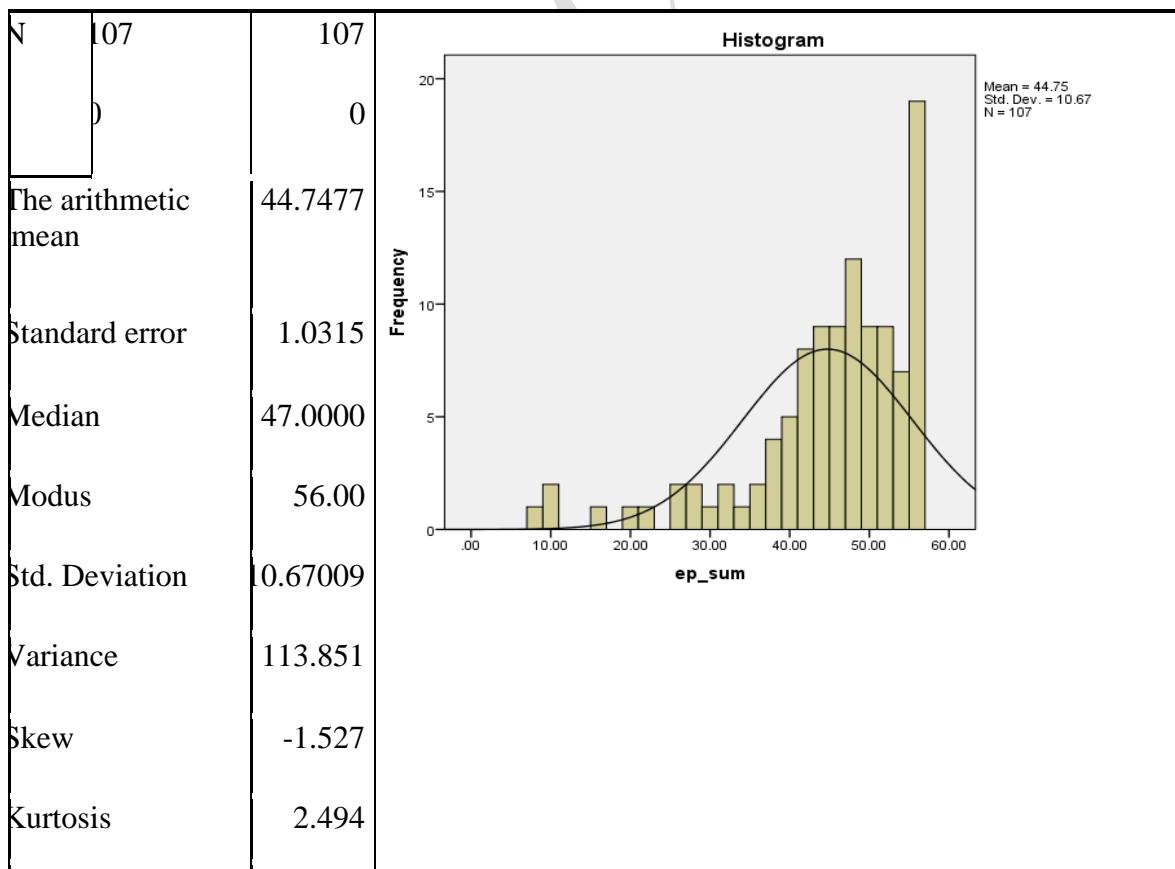
In order to examine the internal compliance of the scale, we examined the Cronbach alpha coefficient, which was examined both for the entire score of variables that make up the synthetic variable - social support as well as for the individual synthetic variables extracted in the previous analysis. Zimet et al. (19) had previously tested these properties and determined the following: the coefficient α for all 12 variables (Social support) was .88. Family, Friends and Significant Other show coefficient α of .85, .75, and .72 respectively. In comparison, our analysis established internal compliance of Social Support of .92, while for Family, Friends and Significant Other these coefficients amounted to .89, .934, and .88.

4.3. Emotional support within the MSPSS scale

Emotional support as a sum of the two most common components, in our case Friends and Family, is an important if not the most important part of social support. By examining the correlation coefficients between the three components of MSPSS, the validity of this assumption was determined. All three components show statistically significant results ($p < .05$). The correlation between Friends and Significant Other is .510, while between Significant Other and Family it scored .617. On the other hand, the correlation between Significant Other and Family is .525. As we have assumed and as previous results in this area suggest there is a significant link between the Friends and Family components. Due to the lack of strong statistical evidence, for now these data represent a sufficient indicator of the accuracy of the assumptions stated in the paper.

In order to examine significance of emotional support, it is formatted synthetic sketch of variables identified in previous section as a part of emotional support. As Table 5. shows, emotional support for former users of psychoactive substances has a big importance. The distribution values range from 8 to 56. The arithmetic mean is 44.75 and the value of the skew is has negative asymmetry.

Table 5: Descriptive statistics of Emotional Support

Data from Table 6 (after the interval variable is split and transformed into categorical) show the importance that emotional support has to clients. Very small percentage of respondents expressed that emotional support was not important, while 85.1% of respondents pointed out to the importance of this construct.

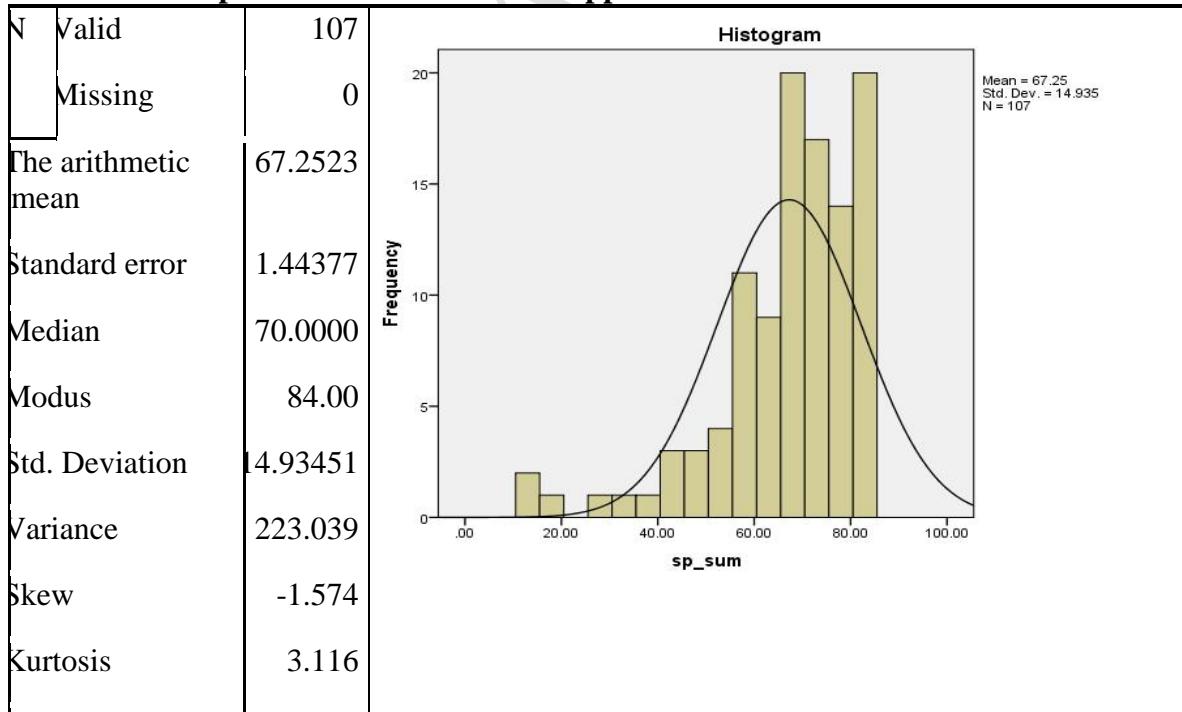
Table 6: Emotional support

<i>Emotional support</i>	Frequencies	%
It does not matter to me at all	4	3.7%
It's a bit important to me	4	3.7%
It is neither important nor irrelevant to me	8	7.5%
It's important	35	32.7%
It is extremely important	56	52.3%

Social support of former users of psychoactive substances

In order to determine level of social support at former users of psychoactive substances, synthetic sketch of variables, which make this construct, is formed.

Table 7: Descriptive Statistics of Social Support

In Table 7 are values for variable social support and values range from 13 to 84. The higher value on the scale implies presence of greater importance of social support. In average

values we notice some disagreement and values of arithmetic mean, medium, media, and mode significantly deviate and point to the asymmetry of the distribution. The sketch indicator, which measures distribution asymmetry, shows us that it is negative asymmetric distribution. This implies presence of above-average values.

After the variable is transformed into a material with 5 categories, it is noted importance of social support to the respondents. Cumulatively, 85.1% of the respondents stated that social support is important (or extremely important) (Table 8).

Table 8: Social support

Social support	Frequencies	%
It does not matter to me at all	3	2.8%
It's a bit important to me	3	2.8%
It is neither important nor irrelevant to me	10	9.3%
It's important	37	34.6%
It is extremely important	54	50.5%

Discussion

This aim of this paper was to identify the perception of social support of former users of psychoactive substances following their rehabilitation and resocialization in Montenegro. The results also showed that the scale has good internal and test-retest reliabilities and moderate construct validity (20).

In 2011, a survey in Vietnam showed that parents, wives, brothers and sisters gave most of emotional support families of former addicts. Respondents reported that abstinence was maintained thanks to the support of family members, and emotional support by family was emphasized for day to day functioning. Also emotional support provided by families made a significant contribution to tackling obstacles and problems they encountered and often provided strong motivation to abstain from drugs, care for their health and seek employment (21). Results are very similar with results from Montenegro where the highest percentage respondents in quoted the importance of this construct.

A research carried out in 2015 in China pointed to the importance of social support in recovery period and its significance in long rehabilitation period of addicts (22). In Montenegro, research has shown that to more than three quarters of respondents social support is important or extremely important. Family support proved to be important for the treatment process, while good relationships with other significant persons in life are a significant factor for mental health of clients, and are particularly important from the perspective of social functioning (23). For clients who are in the program for treatment of psychoactive substances abuse, family support may be the most important aspect of social support (24, 18). Clients who perceive family support as good believe to have a safe environment, adequate health and social protection, financial support, possibility to use social resources (25-26), which largely reflects on their quality of life.

The results of our research correlate with the results carried out by Shahzad, Begum and Malik (27) with clients who underwent treatment for drug addiction in rehabilitation

centers in Pakistan. Research has shown that availability of social support by the family, friends and employees in the treatment facilities helps clients to better cope with the addiction and is a significant factor in preventing relapse.

In similar research in world, the authors concluded that social and emotional support has a significant role after period of rehabilitation and resocialization. Therefore we can conclude that results from survey is reliable and that cultural differences have not affected on results of survey.

Limitations of the study

The analysis pointed to interesting factorability, but more significant research should involve research on a larger sample. This is very especially important in cases of applying multivariate statistics techniques, which is one of the prerequisites for its application. This could help to analyze the results with some other statistical technique, not just with factor analysis. This would be particularly significant for determining correlation between the components. Since all variables are part of one scale (social support), the question is how much their mutual causality affects on correlation between the components.

Benefits of the study

Taking into account the pioneering contribution of paper to understanding the current problem, especially considering the inadequate examination of the topic, by opening of this insufficiently explored issue sets the foundation for further research in this field.

Conclusion

On the basis of the conducted research, we conclude that emotional support plays an important role in the perceived social support after the period of rehabilitation and resocialization. It is recommended that social support is promoted through intervention programs in dealing with clients in the process of rehabilitation and resocialization.

REFERENCES

1. Galanter M. Innovations: alcohol & drug abuse: spirituality in Alcoholics Anonymous: a valuable adjunct to psychiatric services. Psychiatr Serv. 2006;57(3):307-9. doi: 10.1176/appi.ps.57.3.307.
2. Vassileva J, Georgiev S, Martin E, Gonzalez R, Segala L. Psychopathic heroin addicts are not uniformly impaired across neurocognitive domains of impulsivity. Drug Alcohol Depend. 2011;114(2-3):194-200. doi:10.1016/j.drugalcdep.2010.09.021.
3. Nielsen DA, Ho A, Bahl A, Varma P, Kellogg S, Borg L, et al. Former heroin addicts with or without a history of cocaine dependence are more impulsive than controls. Drug Alcohol Depend. 2012;124(1-2): 113-20. doi: 10.1016/j.drugalcdep.2011.12.022.

4. Sarason I. G, Sarason, BR. Social support: mapping the construct. *J Soc Personal Relat.* 2009;26(1):113-20. doi.org/10.1177/0265407509105526.
5. Taylor SE. Social support: a review. In: Friedman MS, editor. *The handbook of health psychology*. New York: Oxford University Press, 2011;189-214. doi: 10.1093/oxfordhb/9780195342819.013.0009.
6. Cohen S, Wills TA. Stress, social support, and the buffering hypothesis. *Psychol Bull.* 1985; 98(2):310-57.
7. Wall K, Aboim S, Cunha V, Vasconcelos P. Families and informal support networks in Portugal: the reproduction of inequality. *J Eur Public Policy.* 2001;11 (3):213-233. doi: 10.1177/095892870101100302.
8. Novak M, Černigoj-Sadar N, Dragoš S, Dremelj P, Ferligoj A, Hlebec V, et al. Omrežja socialne opore prebivalstva Slovenije. Ljubljana: Inštitut RS za socialno varstvo, 2004.
9. Saraceno C, Olagnero M, Torrioni P. First European quality of life survey: families, work and social networks. Dublin: European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, 2005.
10. Olagnero M, Meo A, Corcoran MP. Social support networks in impoverished European neighbourhoods. *Eur Soc.* 2005;7(1):53-79. doi: 10.1080/1461669042000327027.
11. Wellman B, Wortley S. Brothers' keepers: situating kinship relations in broader networks of social support. *Sociol Perspect.* 1989;32(3):273-306.
12. Schweizer T, Schnegg M, Berzborn S. Personal networks and social support in a multiethnic community of Southern California. *Soc Netw.* 1998;20(1):1-21. doi:10.1016/S0378-8733(96)00304-8.
13. Helgeson V.S, Cohen S. Social support and adjustment to cancer: reconciling descriptive, correlational, and intervention research. *Health Psychol.* 1996;15(2):135-48.
14. Antonucci T.C. Social relations: An examination of social networks, social support, and sense of control. In: Birren JE, Schaie KW, editors. *Handbook of the psychology of aging*. 5th ed. San Diego, CA: Academic Press, 2001:427-453.
15. Paugam S, Russell H. The effects of employment precarity and unemployment on social isolation, in Gallie, D. and Paugam, S. (Eds), *Welfare Regimes and the Experience of Unemployment in Europe*, Oxford University Press, New York, 2000:243-265.
16. Böhnke P. Are the poor socially integrated? The link between poverty and social support in different welfare regimes. *J Eur Soc Policy.* 2008;18(2):133-150.
17. Spoth R, Redmond C. Effective recruitment of parents into family-focused prevention research: a comparison of two strategies. *Psychology Health.* 1994;9(5):353–70. doi: 10.1080/08870449408407494.
18. Zimet G.D, Powell S.S, Farley G.K, Werkman S, Berkoff K.A. The multidimensional scale of perceived social support. *J Pers Assess.* 1998;52:30-41.
19. Pituch K.A, Stevens J. *Applied multivariate statistics for the social sciences: analyses with SAS and IBM's SPSS* (6th ed.). New York: Routledge, 2016:345.
20. Zimet G. D, Dahlem N. W, Zimet S. G, Farley G. K. The Multidimensional Scale of Perceived Social Support. *Journal of Personality Assessment*, 1988;52:30-41.
21. Tomori C, Vivian F.G, Tuan L.N, Huong N.M, Binh N.T, Zelaya C.E, et al. In their perception we are addicts: social vulnerabilities and sources of support for men

- released from drug treatment centers in Vietnam, *Int J Drug Policy*. 2014;25(5):897-904. doi: 10.1016/j.drugpo.2014.04.012.
22. *Kai-Na Zhou, Heng-Xin Li, Xiao-Li Wei, Xiao-Mei Li, Gui-Hua Zhuang*. Relationships between perceived social support and retention patients receiving methadone maintenance treatment in China mainland. *Chinese Nurs Res*. 2016;3(1):11-15.
23. *Fei J, Yee A, Habil M.H*. Psychiatric comorbidity among patients on methadone maintenance therapy and its influence on quality of life. *Am J Addict*. 2016;25(1):49-55. doi: 10.1111/ajad.12317.
24. *De Maeyer J, Vanderplasschen W, Camfield L, Vanheule S, Sabbe B, Broekaert E*. A good quality of life under the influence of methadone: a qualitative study among opiate-dependent individuals. *Int J Nurs Stud*. 2011;48(10):1244-57. doi: 10.1016/j.ijnurstu.2011.03.009.
25. *Yen CN, Wang CSM, Wang TY, Chen HF, Chang HC*. Quality of life and its correlates among heroin users in Taiwan. *Kaohsiung J Med Sci*. 2011;27:177-83. doi: 10.1016/j.kjms.2010.09.003.
26. *Chen JP, Wang H, Liu L*. Quality of life and related social support for men who have sex with men among university students in Chongqing, China. *Chin, J Epidemiol*. 2013;34:888-92.
27. *Shahzad S, Begum N, Malik S*. Multi-dimensional perceived social support as determinant of wellbeing in people with substance use disorder, *Int J of Prev and Treat of Subst Use Disord*. 2014;1(2):63-70. doi: <http://dx.doi.org/10.4038/ijptsud.v1i2.7699>.

Revised on April 9, 2018.
Revised on May 18, 2018.
Revised on May 28, 2018.
Accepted on May 29, 2018.
Online First May 2018.

Podgorica, 01. 06. 2018. godine
Broj: 01-1553

Na osnovu člana 40. Pravila doktorskih studija Univerziteta Crne Gore, izdaje se sljedeća

P O T V R D A

Ena Grbović, broj dosjea 5/12, student doktorskih studija Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore, studijski program Savremena socijalna politika i socijalni rad, predala je doktorsku disertaciju pod naslovom ***Socijalna podrška kao faktor unapređenja kvaliteta života bivših korisnika psihoaktivnih supstanci u Crnoj Gori nakon rehabilitacije i resocijalizacije***, arhivi Fakulteta političkih nauka u Podgorici, dana 1. juna 2018. godine.

CURRICULUM VITÆ

LIČNI PODACI

Ime i prezime: ***Ena Grbović***
Datum rođenja: **08.12.1984. godine**
Adresa: **Vijenac Kosovskih junaka 5, Podgorica, Crna Gora**
Telefon: **00382 69 690 306**
E-mail: **ena.grbovic@ijzcg.me**

OBRAZOVANJE

2014. godine	Poslijediplomski specijalistički studij na Sveučilištu u Zagrebu, Medicinski fakultet-Škola javnog zdravlja "Andrija Štampar"-smjer: Javno zdravlje- položeno 19 ispita, rad odbranjen 10. februara 2017. godine na temu " <i>Izazovi i poteškoće u radu socijalnih radnika u domovima za stare i nemoćne u Crnoj Gori</i> "
2012. godine	<p>Prva godina doktorskih studija na Univerzitetu Crne Gore, Fakultetu političkih nauka- smjer: Savremena socijalna politika i socijalni rad, - položeni ispiti i završena odbrana polaznih istraživanja</p> <p>Teza: "<i>Socijalna podrška kao faktor unapređenja kvaliteta života bivših korisnika psihoaktivnih supstanci u Crnoj Gori nakon rehabilitacije i resocijalizacije</i>", mentor: prof. dr Boban Mugoša</p>
2011. godine	<p>Fakultet političkih nauka Unverzitet Crne Gore, Podgorica- <i>Diploma M.Sc. (Master of Science)</i>, usmjerenje: Savremena socijalna politika i socijalni rad; prosječna ocjena A (10)</p> <p>Teza: "<i>Usvojenje djece u Crnoj Gori</i>", mentor: dr Ana Čekerevac</p>
2007. godine	<p>Fakultet političkih nauka Univerzitet Crne Gore, Podgorica- <i>Diploma Spec.Sci. (Specialist of Science)</i>, usmjerenje: Savremena socijalna politika i socijalni rad</p> <p>Teza: "<i>Fenomenologija maloljetničke delinkvencije u Crnoj Gori</i>", mentor: dr Velimir Rakočević</p>
2006. godine	<p>Fakultet političkih nauka Univerzitet Crne Gore, Podgorica - <i>Diploma B.Sc. (Bachelor of Science)</i>, usmjerenje: Savremena socijalna politika i socijalni rad</p>
2003. godine	Srednja medicinska škola, Podgorica, „Luča“

ŠTRUČNO USAVRŠAVANJE

- Podnošenje izvještaja Komiteta UN o Konvenciji o pravima djeteta, kao i izjveštavanje o dva protokola koji obuhvataju: pisanje inicijalnih izveštaja o prodaji djece, dječjoj prostituciji i dječjoj pornografiji, i Prvi izvještaji o učešću djece u oružanim sukobima, 2009. g.
- Koordinacija socijalne bezbjednosti i reforma sistema socijalne zaštite- Projekat Councle of Europe-Trajanje projekta-15 dana, Jahorina, 2008
- Upitnik Evropske komisije, gde sam, na poglavlju 2, ("Sloboda kretanja radnika"), bila zamjenik sekretara.
- Kurs „Formalna korespondencija“, British council, septembar 2011. i januar 2012. godine.
- Seminar na temu "Analiza budžeta - priprema mišljenja radnih tijela o budžetu Crne Gore", 6 – 7. jul 2012. godine, Hotel „Princess“- Bar
- Obuka „Sastanci radnih grupa EU" u sklopu projekta „Skills for EU“ 17.-20. septembar 2012. godine
- Član Radne grupe koja učestvuje u analitičkom pregledu i ocjeni usklađenosti zakonodavstva Crne Gore sa pravnom tekovinom Evropske unije (screening), kao i u izradi predloga pregovaračkih pozicija za poglavje 12-Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor
- Seminar: Rodna ravnopravnost i HIV, 14-15. Maj 2013. Godine, Podgorica
- Global Youth Tobacco Survey (GYTS) and Tobacco Questions for Surveys (TQS) Training Workshop,9-11. Jul 2013. Godine, Kopenhagen
- Kognitivno testiranje upitnika o funkcionalnim smetnjama u razvoju kod djece, radionica u organizaciji Unicefa, 15. do 19. jula 2013, Podgorica
- Global Youth Tobacco Survey (GYTS) and Tobacco Questions for Surveys (TQS) Training Workshop,9-11. Jul 2013. godine, Kopenhagen
- "Health for all?! Healthy ageing!"- Međunarodni simpozijum u Rijeci, maj 2014. godine
- Trening za socijalne radnike i studente socijalne politike i socijalnog rada „Unapređenje kvaliteta socijalnih servisa i servisa podrške za LGBT osobe i njihove roditelje“, 16-17 jun 2014. Godine
- Croatia HPH seminar- Health promoting hospitals& health services: Improving health gain for patients, staff and community in Croatia, Zagreb 5-7 jun 2014. God
- 3. HRVATSKI KONGRES PREVENTIVNE MEDICINE I UNAPREĐENJA ZDRAVLJA s međunarodnim sudjelovanjem, 9.-12. oktobar 2014. Slavonski Brod, Vukovar, Vinkovci, Osijek
- Regional Conference on Strengthening of National Child Protection Systems To Protect Children from Neglect, Abuse, Violence and Exploitation, Minsk, Belarus, 12 - 13 November 2014
- Škola nenasilja i tolerancije, SOS telefon za zene i djecu zrtve nasilja Podgorica, novembar 2014

- Sedmognevna obuka za rad socijalnih radnika sa mentalnim bolesnicima (Nidotherapy) u Londonu u organizaciji The Faculty of Medicine at Imperial College London, 12-18 februar 2015. godine
- Učestvovanje na Regionalnoj radionici „Capacity Building for Sustainable Health Care Programs in South - Eastern Europe“ Dubrovnik, Hrvatska, 12-14 mart 2015. godine i predstavljanja iskustava Crne Gore u toj oblasti
- "Health for all?! Healthy ageing!"- Međunarodni simpozijum u Rijeci, maj 2015. godine
- Škola javnog zdravlja- Motovun, Hrvatska, 30. Jun-4. Jul 2015. godine
- 3rd European Alcohol Policy Youth Conference, Bled, Slovenia 12 – 16. maj 2016. godine
- Učestvovanje na Evropskoj konferenciji European Regional Meeting on the implementation of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, Ashgabat, Turkmenistan, 28-29 April 2016
- Sub-regional Meeting on Scaling up the implementation of the WHO FCTC in South-Eastern European countries, Predstavljanje iskustava Crne Gore na panel diskusiji, Tirana, Albania, 18 - 20 novembar 2015. godine

RADNO ISKUSTVO

Decembar 2007- Januar 2010.g.	Ministarstvo rada i socijalnog staranja, sektor za socijalnu i dječiju zaštitu, pripravnik a kasnije samostalni savjetnik III
Jul 2010.g.- 1.januar 2013.g	Skupština Crne Gore, Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje, saradnik u Odboru
10. maj 2013.- dalje	Institut za javno zdravlje Crne Gore, Centar za promociju zdravlja, Odjeljenje za vulnerabilne grupe

JEZICI

Engleski	Čitam, pišem i govorim
Italijanski	Srednji nivo (Diploma Italijanske ambasade)
Njemački	Osnovni nivo (Diploma Njemačke ambasade)

OBJAVLJENI RADOVI

1. Social support in recovery former users of psychoactive substances in Montenegro: a survey study, Grbović E, Mugoša B, Vojnosanitetski pregled, 2018.g.
2. 33. Sabor lječara sjeverne Crne Gore i jugozapadne Srbije- „Sindrom izgaranja u zaposlenih koji zbrinjavaju osobe sa posebnim potrebama“, dr Mensud Grbović, dr Marko Laković, mr sc Ena Grbović, septembar 2012. godine
3. Članak u Dnevnom listu „Pobjeda“ o rehabilitaciji i resocijalizaciji bivših korisnika psihoaktivnih supstanci nakon rehabilitacije i resocijalizacije – objavljen 5. aprila 2015. Godine
4. Članak u Dnevnom listu „Pobjeda“ o značaju uloge društva i države u procesu rehabilitacije i resocijalizacije bivših korisnika psihoaktivnih supstanci- objavljen 20. marta 2016. godine.
5. Elderly Health Care in the Republic of Croatia, Vajagić M, Lang Morović M, Grbović E, Miloš M, Janković D, "HEALTH FOR ALL?! HEALTHY AGEING!", Međunarodni simpozijum u Rijeci, maj 2014
6. Izazovi i poteškoće u radu socijalnih radnika u domovima za stare, Grbović E, "HEALTH FOR ALL?! HEALTHY AGEING!", Međunarodni simpozijum u Rijeci, maj 2015. godine
7. Međunarodna organizacija Crveni križ i Crveni polumjesec - Hrvatski časopis za javno zdravstvo ISSN 1845-3082, Vol 10, Broj 39, 7. jul 2014. godine
8. Međunarodni simpozijum DRUŠTVO DISKRIMINACIJE-“Diskriminacija LGBT osoba u Crnoj Gori”, 28, 29. i 30. novembar 2013. godine na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.
9. Organization of Elderly Care System in Croatia, Vajagić M, Lang Morović M, Grbović E, Miloš M, Janković D, "HEALTH FOR ALL?! HEALTHY AGEING!", Međunarodni simpozijum u Rijeci, maj 2014
10. Osobitosti savjetovanja o zdravoj ishrani, Ena Grbović,mr.sc, 3. HRVATSKI KONGRES PREVENTIVNE MEDICINE I UNAPREĐENJA ZDRAVLJA s međunarodnim sudjelovanjem, 9.-12. oktobar 2014., Slavonski Brod, Vukovar, Vinkovci, Osijek
11. Promocija zdravlja i njena uloga u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, Ljaljević A, Popović B, Grbović E, Mugoša B, Treći kongres socijalne medicine Srbije sa međunarodnim učešćem 7 - 9. oktobar 2015. „Čigota”, Zlatibor, Srbija

12. Psihosocijalni faktori rizika za perzistentni lumbalni bol kod zdravstvenih radnika Crne Gore M.Grbović, E.Grbović , N.Pranjić, XV kongres društva ljekara Crne Gore, Bečići, septembar 2015
13. Reforma primarne zdravstvene zaštite u Crnoj Gori, Ena Grbović,mr.sc., prim. dr Mensud Grbović, dr.sc., 3. HRVATSKI KONGRES PREVENTIVNE MEDICINE I UNAPREĐENJA ZDRAVLJA s međunarodnim sudjelovanjem, 9.-12. oktobar 2014., Slavonski Brod, Vukovar, Vinkovci, Osijek
14. Smanjenje unosa soli hranom u Crnoj Gori, Ena Grbović,mr.sc., prim. dr Mensud Grbović, dr.sc., 3. HRVATSKI KONGRES PREVENTIVNE MEDICINE I UNAPREĐENJA ZDRAVLJA s međunarodnim sudjelovanjem, 9.-12. oktobar 2014., Slavonski Brod, Vukovar, Vinkovci, Osijek
15. Socijalni rad-časopis o socijalnoj i dječjoj zaštiti i NVO, BIH, „Usvojenje djece u Crnoj Gori“, mr sc Ena Grbović , mart 2011. godine
16. Stresori koji su povezani sa sindromom izgaranja kod zaposlenih koji edukuju lica sa invaliditetom, M.Grbović, E.Grbović, N.Pranjić, XV kongres Društva ljekara Crne Gore, Bečići, septembar 2015
17. Survey on use of tobacco products among students in health profession disciplines-type of survey of world health organization -WHO/CDC global health professional survey (GHPs), Ljaljević A, Mugosa B, Grbović E, 2013
18. Uticaj sociodemografskih faktora na korišćenje alkohola kod srednjoškolaca, Ćatić S, Grbović E, Ljaljević A, Ramčilović V, Kadić M, Kujundžić E., Treći kongres socijalne medicine srbiye sa međunarodnim učešćem 7 - 9. oktobar 2015. „Čigota” , Zlatibor, Srbija
19. XIV kongres Kongres društva ljekara Crne Gore sa međunarodnim učešćem, „Stresori na radnom mjestu i muskuloskeletalni poremećaja u zdravstvenih radnika Crne Gore“, dr Grbović Mensud, mr sc Grbović Ena, oktobar 2013. godine
20. Zbornik Majski susreti zdravstvenih radnika- „Uloga socijalnog radnika u postupku usvojenja“, mr sc Ena Grbović, maj 2013. godine
21. Epidemiologija pušenja duvana u Crnoj Gori, A. Ljaljević, E. Grbović, Časopis društva ljekara Crne Gore Medicinski zapisi, Vol 65, broj 2, maj 2016

DODATNE
INFORMACIJE

- Volonter Crvenog Krsta Crne Gore

- Učestvovala u volontiranju na Fakultetu političkih nauka Crne Gore iščitavanjem udžbenika kako bi se literatura za ispite prenijela u zvučni oblik i bila dostupna studentima sa oštećenim vidom.
- Ceepus stipendija- boravak na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu od 4. januara do 8. februara 2016. godine
- U novembru 2016. godine boravila na Fakultetu za socijalni rad u Ljubljani kao dobitnik jednomjesečne stipendije koju daje Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Republike Slovenije
- U aprilu 2017. godine boravila mjesec dana na Studijskom centru socijalnog rada na Pravnom fakultetu u Zagrebu kao dobitnik stipendije koju daje Ministarstvo nauke, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske i Agencija za mobilnost i programe Evropske unije
- Dobitnik nagrade Fakulteta političkih nauka za postignute rezultate u toku školovanja 2006 i 2007. godine
- Rad sa klijentima u okviru Udruženja Anonimni narkomani (NA), koji obuhvata primjenu vještina intervjeta i savjetovanja. Tokom rada primjenjivane su vještine značajne za socijalni rad sa pojedincem kao i za analizu porodičnih odnosa.
- Za potrebe NVO Forum za ekonomski razvoj održana dva predavanja u Javnoj ustanovi za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci Podgorica koje se odnosilo na zdrave stilove života i na stavove klijenata u vezi odnosa socijalnog miljea prema bivšim korisnicima psihoaktivnih supstanci nakon rehabilitacije i resocijalizacije.

PROF.DR BOBAN MUGOŠA

BIOGRAFIJA

Rođen sam 28. marta 1963. godine u Podgorici, Republika Crna Gora, SFRJ, gdje sam završio osnovnu i srednju školu. Medicinski fakultet Univerziteta u Novom Sadu upisao sam školske 1982/83. godine i diplomirao 1991. godine.

Specijalizaciju iz epidemiologije započeo sam 1995. godine u Zavodu za zdravstvenu zaštitu Podgorica, a specijalistički ispit položio 1998. godine na Institutu za epidemiologiju Medicinskog fakulteta u Beogradu.

Magistarski rad iz oblasti epidemiologije "Znanje, stavovi i ponašanje medicinskih radnika u odnosu na hepatitis B" odbranio sam 2003. godine na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Doktorsku disertaciju pod nazivom "Epidemiološka studija o korišćenju droga u populaciji školske djece u Republici Crnoj Gori" odbranio sam na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Kragujevcu 30. januara 2009. godine.

Tokom proteklog perioda usavršavao sam se iz različitih oblasti medicine: u Budimpešti 1997. godine na Centralno evropskom univerzitetu u organizaciji Albert Schweitzer Instituta pohađao sam seminar "Promocija zdravlja i prevencija bolesti"; početkom 2000. pohađao sam trening "Menadžment u zdravstvu" u Nacionalnom institutu za zdravlje Engleske - Nuffield, u Leeds-u; u toku novembra 2000. prisustvovao sam "Treningu za infektivne bolesti i AIDS" u Nacionalnom institutu za zarazne bolesti "Lazzaro Spallanzani"- u Rimu, Italija; krajem 2001. godine pohađao sam trening o metodologiji istraživanja "Brza procjena i odgovor" u Neumu, Bosna i Hercegovina.

Početkom 2002. godine odlazim na studijsko putovanje u Kandu, u cilju dobijanja novih saznanja iz oblasti prevencije i nadzora nad zaraznim bolestima, javnog zdravstva i promocije zdravlja.

U oktobru 2005. godine pohađao sam Regional Workshop on Health Information Management Increases, Tirana, Albania; u oktobru 2006. prisustvovao sam II Regionalnoj konferenciji o HIV/AIDS-u Zapadnog Balkana u okviru Programa Zapadnog Balkana za borbu protiv HIV/AIDS-a, koja je organizovana u Pržnom, Crna Gora; bio sam polaznik na Treningu "Osnove menadžmenta u zdravstvu", koji se u organizaciji Sveučilišta u Zagrebu, Medicinski fakultet, Škola narodnog zdravlja "Andrija Štampar", održao u Pržnom, Budva, decembra 2007. godine; u toku maja 2008. prisustvovao sam Treningu za infektivne bolesti i AIDS" u Nacionalnom institutu za zarazne bolesti "Lazzaro Spallanzani" - Rim, Italija

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

Nakon završetka Medicinskog fakulteta, 1991. godine, obavljao sam ljekarski staž na klinikama Medicinskog fakulteta u Novom Sadu. U Domu zdravlja Podgorica zaposlio sam se 1993. godine. Po dobijanju specijalizacije iz epidemiologije 1995. god. počeo sam rad u Zavodu za zdravstvenu zaštitu Podgorica. Specijalistički staž iz epidemiologije dovršio sam u Institutu za epidemiologiju Medicinskog fakulteta u Beogradu.

Poslije povratka sa specijalizacije 1998. godine u Zavodu za zdravstvenu zaštitu Podgorica imenovan sam za šefa Odsjeka za nezarazne bolesti na Odjeljenju za epidemiologiju. Sredinom 2000. postavljen sam za načelnika Odjeljenja za epidemiologiju, a sredinom 2002. god. za predsjednika Upravnog odbora Instituta za zdravlje Crne Gore i direktora Centra za epidemiologiju.

U oktobru 2004. imenovan sam za vršioca dužnosti direktora Instituta za zdravlje Crne Gore. Od juna 2005. nalazim se na dužnosti direktora Instituta za javno zdravlje Crne Gore.

U septembru 2005. godine izabran sam za predavača na Fakultetu primijenjene fizioterapije u Igalu za predmet Socijalna medicina sa epidemiologijom i higijenom.

U oktobru iste godine izabran sam za strčnog saradnika Medicinskog fakulteta u Podgorici, na predmetu Epidemiologija.

Septembra 2008. imenovan sam za člana Stalnog komiteta Regionalnog komiteta Svjetske zdravstvene organizacije.

U oktobru 2009. Godine, izabran sam u akademsko zvanje docent za predmet Socijalna medicina sa higijenom i epidemiologijom na Fakultetu primijenjene fizioterapije u Igalu.

U oktobru 2011. godine izabran sam u akademsko zvanje docent na Fakultetu primijenjene fizioterapije u Igalu, specijalističke studeije za predmet „Javno zdravlje“ i na Farmaceutskom fakultetu u Podgorici, predmet Farmakoepidemiologija i farmakoekonomika,

2011. godine izabran sam u akademsko zvanje docent na Medicinskom fakultetu u Podgorici, predmet Epidemiologija,

U oktobru 2015. godine izabran sam u akademsko zvanje docent na Fakultetu primijenjene fizioterapije u Igalu, za predmet „Sociologija morala“,

U martu 2017. godine izabran sam u zvanje vanrednog profesora na Medicinskom fakultetu, Podgorica, za oblast Javno zdravlje i Epidemiologija.

U oktobru 2010. godine dodijeljeno mi je zvanje "Primarius"

Članstvo u stručnim organizacijama, nacionalnim komisijama i radnim grupama:

Član Strukovnog vijeća Univerziteta Crne Gore
Nacionalni korespondent sa Evropskim centrom za kontrolu i prevenciju bolesti
potpredsjednik Republičke komisije za AIDS,
Nacionalni koordinator za AIDS,

Član Savjeta za prevenciju narkomanije,

Član Nacionalne komisije za održivi razvoj

Član Stalnog komiteta Regionalnog komiteta Svjetske zdravstvene organizacije, 2009-2012

Član Nadzornog komiteta Ministarstva zdravlja CG za projekat reforma zdravstvene zaštite, član Nacionalne komisije za zarazne bolesti, član Radne grupe za izradu registara narkomanije i psihoza, član Radnog tijela za praćenje i koordinaciju aktivnosti vezano za pojavu novog virusa gripa A (H1N1), član Uređivačkog savjeta «Biltena» Ljekarske komore Crne Gore, član tima Vlade Crne Gore za vanredne situacije.

BIBLIOGRAFIJA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST

Monografije

Dio naučne monografije izdate od strane renomiranog međunarodnog izdavača

1. Dominique B, Bernardoni P, Milosevic-Djordjević J, Zivkov G, Tar D, **Mugosa B**: Food Consumer Science-Theories, Methods and Application to the Western Balkans. Chapter: Conclusions. ISBN 978-94-007-5945-9. (127-137), 2013

Knjiga studijskog karaktera izdata kod nas

1. **Mugoša B**, Backović A, Marjanović A, Jovićević Lj, Terzić N.: Brza procjena i odgovor u odnosu na HIV/AIDS kod posebno osjetljivih grupa mladih ljudi u Crnoj Gori (muškarci koji imaju seks sa muškarcima ,i komercijalni seksualni radnici/ce). UNICEF i Institut za javno zdravlje, Podgorica, 2008. 82 str., ISBN 978-86-85557-07-1
2. **Mugoša B**, Mandić T. : Analiza situacije na području droga i upotrebe droga u Crnoj Gori. Institut za javno zdravlje, Podgorica, 2008. 113 str., ISBN 978-86-85557-09-5
3. Laušević D, **Mugoša B**, Terzić N, Vratnica Z.: HIV i rizična ponašanja među komercijalnim seksualnim radnicima u Crnoj Gori. Institut za javno zdravlje, Podgorica 2008. 40 str., ISBN 978-86-85557-10-1
4. Laušević D, **Mugoša B**, Vratnica Z, Terzić N, Strahinja R, Labović I.: istraživanje o rizičnom ponašanju u vezi sa HIV/AIDS-om-seroprevalence HIV-a, HBV i HCV među intravenskim korisnicima droga u Crnoj Gori. Institut za javno zdravlje, Podgorica 2008. 35 str., ISBN 978-86-85557-12-5
5. Labović I, Radulović J, Terzić N, Strahinja R, **Mugoša B**, Laušević B.: Znanje, stavovi i seksualno ponašanje u vezi sa HIV/AIDS-om, kod mladih 18-24 godine u Crnoj Gori 2007. godine. Institut za javno zdravlje. Podgorica, 2009. 86 str., ISSN 978-86-85557-11-8
6. **Mugosa B**, Đurišić T, Golubović Lj.: Evropsko istraživanje o upotrebi duvana, alkohola i droga među učenicima : Nacionalni izvještaj za Crnu Goru. Institut za javno zdravlje, Podgorica, 2009. 72 str. ISBN 978-86-85557-15-6
7. **Mugosa B**, Đurišić T, Golubović Lj.: European School Survey Project on Tobacco, Alcohol and Drugs. : National report Montenegro. Institut za javno zdravlje, Podgorica, 2009. 76 str. ISBN 978-86-85557-16-3
8. Laušević D, **Mugoša B**, Vratnica Z, Terzić N, Labović I, Strahinja R.: Istrživanje o rizičnom ponašanju u vezi sa HIV/AIDS-om i seroprevalenci HIV infekcije među seksualnim radnicama u Crnoj Gori. Institut za javno zdravlje, Podgorica 2010. 47 str., ISBN 978-86-85557-23-1
9. Labović I, **Mugoša B**, Strahinja R, Terzić N.: Znanje, stavovi opšte populacije u vezi sa HIV/AIDS-om u Crnoj Gori 2009. godine. Institut za javno zdravlje. Podgorica, 2010. 75 str., ISSN 978-86-85557-21-7

10. Laušević D, **Mugoša B**, Miljanović O, Žižić Lj, Backović A, Petričević I, Mijušković S, Đurić m, Kujundžić H.: „Stanje prava žena i djece u Crnoj Gori- Istraživanje višestrukih pokazatelja MICS". Institut za javno zdravlje, Podgorica. 2011. 146 str. ISBN 978-86-85557-24-8
11. Ljaljević A, **Mugoša B**. Istraživanje o korišćenju duvanskih proizvoda među studentima medicinskih grana fakulteta. Institut za javno zdravlje, Podgorica, maj 2011, ISBN 978-86-85557-25-5
12. Laušević D, **Mugoša B**, Vratnica Z, Terzić N, Begić S, Labović I, Strahinja R. Istrživanje o rizičnom ponašanju u vezi sa HIV/AIDS-om-seroprevalence HIV-a, HBV i HCV među intravenskim korisnicima droga u Crnoj Gori u 2011. godini. Institut za javno zdravlje, Podgorica 2011. 49 str. ISBN 978-86-85557-27-9
13. Laušević D, **Mugoša B**, Vratnica Z, Terzić N, Strahinja R, Labović I. Istraživanje znanja, stavova i ponašanja odnosu na HIV/AIDS u populaciji muškaraca koji imaju seksualne odnose sa muškarcima. Institut za javno zdravlje, Podgorica oktobar 2011. 56 str. ISBN 978-86-85557-29-3
14. **Mugoša B**, Laušević D, Vratnica Z, Terzić N, Labović I. Istraživanje znanja, stavova i ponašanja odnosu na HIV/AIDS u populaciji zatvorenika u Crnoj Gori. Institut za javno zdravlje. Podgorica, jun 2012, 57 str. ISBN 978-86-85557-32-3
15. Terzić N, Labović I, **Mugoša B**, Strahinja R, Vratnica Z, Laušević D. Znanje, stavovi i seksualno ponašanje u vezi sa HIV/AIDS-om mladih 15-24 godine u Crnoj Gori u 2012. godini. Institut za javno zdravlje, Podgorica 2012. str. 56. ISBN 978-86-85557-35-4;
16. Laušević D, **Mugoša B**, Vratnica Z, Terzić N, Begić S, Strahinja R, Labović I. HIV i rizična ponašanja među seksualnim radnicima u Crnoj Gori u 2012. Institut za javno zdravlje, Podgorica 2012. 42 str. ISBN 978-86-85557-33-0
17. Ljaljević A, **Mugoša B**, Terzić N, Labović I. Studija znanja, stavova i ponašanja u vezi sa HIV/AIDS-om među zdravstvenim radnicima u Crnoj Gori. Institut za javno zdravlje, Podgorica, septembar 2012. 66 str. ISBN 978-86-85557-36-1
18. Ljaljević A, **Mugoša B**, Terzić N, Labović I. Istraživanje znanja, stavova i ponašanja u odnosu na HIV/AIDS u populaciji mladih Roma i Egiptanca u Crnoj Gori. Institut za javno zdravlje, Podgorica, 2013, str. 58, ISBN 978-86-85557-39-2.
19. **Mugoša B**, Laušević D, Vratnica Z, Terzić N, Labović I, Jovičević Lj, Stijepčević A. Istraživanje znanja, stavova i ponašanja u odnosu na HIV/AIDS u populaciji pomoraca u Crnoj Gori. Jul, 2013, Str. 46, ISBN 978-86-85557-40-8.
20. **Mugoša B**, Laušević D, Vratnica Z, Terzić N, Labović I. Istraživanje znanja, stavova i ponašanja u odnosu na HIV/AIDS u populaciji muškaraca koji imaju seksualne odnose sa muškarcima. Institut za javno zdravlje, Podgorica, oktobar 2014. 55 str. ISBN 978-86-85557-41-5

Radovi objavljeni u časopisima

Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka

21. Terzic D, Dupanovic B, **Mugosa B**, Draskovic N.: Lever enlargement associated with opportunistic infections in patients with human immunodeficiency virus. The Journal of Gastrointestinal and Liver Diseases, ISSN 1841-8724, December 2008 Vol. 17 No 4, 401-404.
22. Gledović Z, Jeknić S, Grgurevic A, Rakočević B., Božović B, **Mugoša B**: Hemorrhagic fever with renal syndrome in Montenegro. Japanese Journal of Infectious Diseases, ISSN 1344-6304, September 2008; 61 (5): 386-7.
23. Jud A, Rhodes T, Johnston G.L, Platt L, Andjelkovic V, Simić D., **Mugoša B**, Simić M, Žeželj S, Parry P. R., Parry J.: Improving survey methods in sero-epidemiological studies of injecting

drug users: a case example of two cross sectional surveys in Serbia and Montenegro, BMC Infectious Diseases, ISSN 1471-2334-9:14, February 2009.

24. Werber D, Lausevic D, **Mugoša B**, Vratnica Z, Ivanović –Nikolić Lj, Žižić Lj, Alexandre-Bird A, Fiore L, Ruggeri F.M, Di Bartolio I.: Massive outbreak of viral gastroenteritis associated with consumption of municipal drinking water in a European capital city. Epidemiology and Infection, ISSN 0950-2688, Vol. 137, Issue 12. December 2009; Str. 1713-1720;
25. Ljaljević A, **Mugoša B**, Matijević S, Andjelić J, Zvrko E.: Prevalence of smoking and other Smoking-related behaviors among Students aged 13-15 years in Montenegro: Results from the Global Youth Tobacco Survey 2008. Archives of Industrial Hygiene and Toxicology, ISSN 0004-1254. vol 61/No 2/ Jun 2010., str 203-209
26. Sbutega-Milošević G., Đorđević Z, Marmut Z, **Mugoša B**: Stepen jodiranosti kuhinjske soli i stavovi i navike stanovništva u vezi s njenom upotrebom. Srpski Arh celok Lek: ISSN 0370-8179, 138 (3-4) /mart-april, 2010: str. 225-229
27. Ciccozzi M, Vujošević D, Lo Presti A, **Mugosa B**, Vratnica Z, Alessia Lai, Lausevic D, Draskovic N, Marjanovic A, Cella E, Maria M. Santoro, Alteri C, Fabeni L, Ciotti M, Zehender G.: Genetic Diversity of HIV Type 1 in Montenegro. AIDS RESEARCH AND HUMAN RETROVIRUSES, Volume 27, Number 00, 2011 Mary Ann Liebert, Inc. DOI: 10.1089/aid.2010.0323, ISSN (Print) 0889-2229, ISSN (Online) 0889-2229, available at: <http://www.liebertonline.com/doi/abs/10.1089/aid.2010.0323>
28. Sijtsema S, J, Zimmermann K, Cvetkovic M, Stojanovic Ž, Spiroski I, Milosevic J, Mora C, Butigan R, **Mugosa B**, Esteve M i Pohar J. (2012) Consumption and perception of processed fruits in the Western Balkan region, LWT-Food Science and Technology, Vol. 49, str. 293-297. (ISSN: 0023-6438)
29. Ciccozzi M, Lai A, Ebranati E, Gabanelli E, Galli M, **Mugosa B**, Vratnica Z, Vujošević D, Laušević D, Ciotti M, Cella E, Lo Presti A, Zehender G. Phylogeographic reconstruction of HIV type 1B in Montenegro and the Balkan region. AIDS Res Hum Retroviruses. 2012 Oct; 28(10):1280-4. Epub 2012 Apr 3, ISSN: 0889-2229
30. Ljaljević A, Matijević S, Terzić N, Anđelić J, **Mugoša B**. "Significance of proper oral hygiene for health condition of mouth and teeth," Vojnosanitetski pregled (ISSN:0042-8450), Volume 69, Issue 1, May 2012, Page(s) 16-22
31. Zehender G¹, Sorrentino C, Lai A, Ebranati E, Gabanelli E, Lo Presti A, Vujošević D, Laušević D, Terzić D, Shkjezi R, Bino S, Vratnica Z, **Mugosa B**, Galli M, Ciccozzi M. Reconstruction of the evolutionary dynamics of hepatitis C virus subtypes in Montenegro and the Balkan region. Infection, Genetics and Evolution. Journal of Molecular Epidemiology and Evolutionary Genetics in Infectious Diseases ISSN: 1567-1348, April 18 2013, str. 223-230
32. Giraud G¹, Amblard C, Thiel E, Zaouche-Laniau M, Stojanović Z, Pohar J, Butigan R, Cvetković M, **Mugosa B**, Kendrovska V, Mora C, Barjolle D. A cross-cultural segmentation of western Balkan consumers: focus on preferences toward traditional fresh cow cheese. *J Sci Food Agric.* 2013 ov;93(14):3464-72. Epub 2013 Sep 19. Online ISSN: 1097-0010
33. Baćak V¹, Laušević D, **Mugoša B**, Vratnica Z, Terzić N. Hepatitis C virus infection and related risk factors among injection drug users in Montenegro. *Eur Addict Res.* 2013;19(2):68-73. doi: 10.1159/000339840. Epub 2012 Sep 19. ISSN: 1022-6877.
34. **Mugoša B**, Djurović D, Pirnat A, Bulat Z, Barjaktarović-Labović S. Children's health risk assessment based on the content of toxic metals Pb, Cd, Cu and Zn in urban soil samples of Podgorica, Montenegro, Vojnosanit Pregl ISSN 0042-8450, vol 72, broj 9, 2015, str. 807–812.

- 35.** Lausevic D, Begic S, **Mugosa B**, Terzic N, Vratnica Z, Labovic I, Bozicevic I. Prevalence of HIV and other infections and correlates of needle and syringe sharing among people who inject drugs in Podgorica, Montenegro: a respondent-driven sampling survey, Harm Reduction Journal (ISSN: 1477-7517), (2015) 12:2
- 36.** Vratnica Z, Zehender G, Ebranati E, Sorrentino, C., Lai A., Vujosevic D, Veo C, Alessandra Lo Presti, Cella E, Giovanetti M, Lausevic D, Galli M, Ciccozzi M, **Mugosa B**. Hepatitis B Virus Genotype and Subgenotype Prevalence and Distribution in Montenegro, Journal of Medical Virology, maj, 2015 87(5): str. 807-13. doi: 10.1002/jmv.24083, Online ISSN: 1096-9071
- 37.** Deng X, Nikiforov A, Vujošević D, Vuksanović V, **Mugoša B**, Cvelbar U, De Geyter N, Morenti R, Leys C. Antibacterial activity of nano-silver non-woven fabric prepared by atmospheric pressure plasma deposition, Materials Letters, ISSN: 0167-577X, Volume 149 (2015), str 95-99,
- 38.** Nikolić I, Tadić M, Đurović D, Zejak R, **Mugoša B**. Stabilization/Solidification Of Spent Grit In Fly Ash Based Geopolymers, Environment Protection Engineering, Vol. 41 2015 No. 2. str. 5-14 (ISSN: 0324-8828)
- 39.** **Mugoša B**, Vujosevic D , Ciccozzi M, Beatrice Valli M, Capobianchi M R, Lo Presti A, Cella E, Giovanetti M, Lai A, Angeletti S, Scarpa F, Terzić D, Vratnica Z. Genetic diversity of the Haemagglutinin (HA) of Influenza A (H1N1)virus in Montenegro: focus on its origin and evolution, Journal of Medical Virology, 2016, Online ISSN: 1096-9071
- 40.** **Mugoša B**, Djurović D, Nedović-Vuković M, Barjaktarović-Labović S, Vrvić M. Assessment of Ecological risks of Heavy Metal Contamination in Coastal Municipalities of Montenegro, International Journal of Environmental Research and Public Health, 2016, 13 (4), 393; (ISSN: 1660-4601)

Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku

- 41.** Ljaljević A, Pajović B, Radunović M, **Mugoša B**. "Smoking as Ethiological Factor in Developing Infertility in Men" *Medical Data* (ISSN:1821-1585), Volume 3, Issue 2, June 2011, Page(s) 135-138
- 42.** Labović I, Terzić N, Strahinja R, **Mugoša B**, Laušević D, Vratnica Z. HIV-related knowledge, attitudes and sexual risk behaviours among Montenegrin youth. Serbian Journal of Experimental and Clinical Research -2011, vol. 12, br. 2, str. 57-66. ISSN 1820-8665
- 43.** Ljaljević A, Bajić B, **Mugoša B**, Bajić B. Sexual behaviour and contraceptive use among young people in Montenegro. Health MED journal - Voume 6/Number 9/2012. Str- 3180-3184.ISSN 1840-2291,
- 44.** Gledovic Z, Rakočević B, **Mugoša B**, Grgurević A. HIV-related Knowledge, Attitudes and Practice among Health Care Workers in Montenegro, Collegium Antropologicum, 39 (2015) 1: str 81-85, ISSN: 1848-9486
- 45.** Ivanović Lj, Milašević I, Đurović D, Topalović A, Knežević M, **Mugoša B**, Vrvić M. Application of plant biotechnology techniques in antioxidant production, "Agriculture and Forestry", Vol 62, Issue 1, 2016, str. 325-342, (ISSN: 0554-5579)

Radovi objavljeni u domaćim časopisima

- 46.** **Mugoša B**, Terzić D, Svrtlih N, Terzić Z, Žerajev S, Rasović G.: Korelacija replikacije virusa Hepatitisa B sa demografskim karakteristikama i tegobama oboljelih od hroničnog hepatitisa B. Serbian Journal of Experimental and Clinical research. ISSN 1820-8665 Vol.9, No 2. Oktobar 2008. 53-59.
- 47.** Ljaljević A, Matijević S, Terzić N, Andelić J, **Mugoša B**: Zadovoljstvo korisnika uslugama reformiranom sistemu primarne zdravstvene zaštite u Crnoj Gori. Hrvatski časopis za javno zdravstvo. ISSN 1845-3082 Vol 5, broj 19, Jul 2009. www.hcjz.hr/clanak.php?id=14090
- 48.** Ljaljević A, **Mugoša B.**: Realizacija preventivnih aktivnosti u centrima za prevenciju. Socijalna medicina, Stručno spisanje za javno zdravje. ISSN 1857-6699 broj 5, septembar 2010. Str 32-34
- 49.** Vujošević, D. **Mugoša, B.** Cvelbar, U. Mozetić, M. Repnik, U. Rajković, D. Medenica, S. Bactericidal effects of low-temperature oxygen plasma on *Bacillus stearothermophilus* and *Staphylococcus aureus*. *Natura Montenegrina* 10 (1), ISSN 1800-7155 str. 57-70
- 50.** Vujošević D, **Mugoša B**, Cvelbar U, Mozetić M, Repnik U, Zavašnik-Bergant T, Laušević D, Medenica S, Rajković D, Šćepanović A. Viability Assessment of Escherichia Coli after Oxygen Plasma Treatment by Fluorescent Microscopy. Medicinski zapisi; 2011; Vol. 60(1): str.7-10. ISSN:0419-7747
- 51.** Stojanovic Z, Filipovic J and **Mugosa B.** "Consumer Acceptance Of Functional Foods In Montenegro." *Montenegrin Journal of Economics*. vol. 9, no. 3, 2013, str. 65-74, ISSN: 1800-5854
- 52.** Medenica S, Rakočević B, **Mugoša B**, Zeković Ž, Vratnica Z, Vujošević D. Registrovana oboljenja od salmoneloza u Crnoj Gori u period 2003-2012.. Medicinski zapisi, volume 62, supplement 1, oktobar 2013.str. 75-76, ISSN: 0419-7747
- 53.** Laušević D, **Mugoša B**, Terzić N, Vratnica Z, Labović I, Begić S. Razlike u rizičnim ponašanjima u odnosu na HIV infekciju između muških i ženskih pripadnika populacije injektirajućih korisnika droga u Podgorici, Medical Journal of Montenegro, Crnogorski medicinski arhiv, Volumen 2, Broj 3, str.17-21, ISDN 1800-9964, april 2014
- 54.** Milanović M, **Mugoša B**, Nikolić G, Ljaljević A. Epidemiološke karakteristike salmoneloza u Crnoj Gori, Medical Journal of Montenegro, Crnogorski medicinski arhiv, Volumen 2, Broj 3, I, april 2014, str. 33-38, ISDN 1800-9964
- 55.** Rakočević B, Medenica S, Rakić V, **Mugoša B.** Epidemiološki nadzor nad bolničkim infekcijama u zdravstvenim ustanovama, Medicinski zapisi, vol. 64, broj 1, oktobar 2015, Društvo ljekara Crne Gore, str.60-65, ISSN 0419-7747
- 56.** Medenica S, Rakočević B, Lakićević N, Stanišić N, Vujošević D, **Mugoša B.** Registrovana oboljenja od Lajmske bolesti u Crnoj Gori u periodu 2005-2014, Medicinski zapisi, vol. 64, broj 1, oktobar 2015, Društvo ljekara Crne Gore, str.193, ISSN 0419-7747
- 57.** Medenica S, Rakočević B, Lakićević N, **Mugoša B.** Registrovani slučajevi obolijevanja od Bruceloze u Crnoj Gori u periodu 2005-2014, Medicinski zapisi, vol. 64, broj 1, oktobar 2015, Društvo ljekara Crne Gore, str.302-303, ISSN 0419-7747

Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima

Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari

- 58.** **Mugoša B**, Vujošević N, Mijović G i sar.: Prikaz epidemije zaraznog trovanja hranom izazvane salmonelom enteritidis u Podgorici. II Konferencija o hrani i ishrani sa međunarodnim učešćem, Zbornik sažetaka, Subotica-Palić, 2000. str.23

- 59.** Mugoša B.: Epidemiološke specifičnosti kao problem u prevenciji AIDS-a i drugih bolesti koje se prenose polnim putem. IX kongres preventivne medicine Jugoslavije sa međunarodnim učešćem, Tara - hotel "Omorika", Zbornik rezimea, 2001. str 39.
- 60.** Laušević D, Mugoša B, Vujošević N.: Pušačke navike kod školske djece u osnovnim i srednjim školama u Crnoj Gori. IX kongres preventivne medicine Jugoslavije sa međunarodnim učešćem, Tara – hotel "Omorika", Zbornik rezimea, 2001. str. 134
- 61.** Mugoša B, Laušević D, Vujošević N.: Učestalost uzimanja droge među učenicima osnovnih i srednjih škola u Crnoj Gori. IX kongres preventivne medicine Jugoslavije sa međunarodnim učešćem, Tara – hotel "Omorika", Zbornik rezimea, 2001. str. 136
- 62.** Vujović V, Mugoša B, Rakočević B i sar.: Vakcinacija kao mjera smanjenja morbiditeta od respiratornih zaraznih bolesti. XXIV Stručna konferencija opšte medicine Srbije sa međunarodnim učešćem, Novi Sad, Zbornik Rezimea, 2003. str. 222.
- 63.** Rakočević B, Mugoša B, Vujović V, Beatović V, Laušević D.: Epidemija hemoragične groznice sa renalnim sindromom u Crnoj Gori 2002. godine. Knjiga rezimea. XVI Kongres makedonskih ljekara sa međunarodnim učešćem, Ohrid, 04-07. jun 2003. str.158.
- 64.** Terzić D, Dupanovic B, Andric B, Draskovic N, Nikčević D, Svrtlih N, Živković M, Mugoša B.: Acute Viral hepatitis E in Montenegro. The 17th APASL Annual meeting 2007 at Kyoto "Late Breakers" Oral & Poster, Hep Intl (2007) 1:326-342
- 65.** Golubovic Lj, Mugoša B, Mandić T.: Analiza stomatološke zdravstvene zaštite u Crnoj Gori u periodu od 2002-2006. Knjiga abstrakata. V Dani Socijalne medicine- Javno zdravstvo Bosne i Hercegovine sa međunarodnim učešćem, Mostar, maj 2008. str. 32-40
- 66.** Đorđević Z, Žižić Lj, Jančić S, Mugoša B.: Jodni status trudnica u Crnoj Gori. Zbornik radova i sažetaka X međunarodnog kongresa preventivne medicine. Vrnjačka Banja, 18-22 jun 2008. str. 88
- 67.** Đorđević Z, Žižić Lj, Jančić S, Mugoša B.: Jodiranost soli u domaćinstvima u Crnoj Gori. Zbornik radova i sažetaka X međunarodnog kongresa preventivne medicine. Vrnjačka Banja, 18-22. jun 2008. str. 89.
- 68.** Vujošević D, Mugoša B, Cvelbar U, Mozetič M, Repnik U, Rajković D. Medenica S.: Fluorescence Viability Analysis of Oxygen Plasma Treated *Escherichia coli*. V: 3rd International Conference on Advanced Plasma Technologies, June 14th-June 16th 2010., Lake Bohinj, Slovenia. Conference Proceedings. Slovenian Society for vacuum technique, pp 102-105 (2010).
- 69.** Mugosa B., Beatovic V, Marjanovic A, Terzic N, Djuravcaj A, Milanovic M, Kovacevic B.: Knowledge and attitudes related to HIV among most at risk Roma adolescents living in collective housing centres in Montenegro, 2008. Abstract Book Volume 2AIDS 2010, XVIII International AIDS Conference, Beč, Austrija 18-23. Jul, 2010. Str. 397
- 70.** Ljaljević A, Mugoša B.: revitalizacija primarne zdravstvene zaštite u Crnoj Gori i zadovoljstvo korisnika. Zbornik radova i rezimea. ISBN 978-86-85313-92-9 Drugi kongres socijalnemedicine Srbije sa međunarodnim učešćem »Izazovi socijalne medicine u XXI veku«, 9-12 Jun 2010.«Čigota» Zlatibor, Srbija. Str. 430-438.
- 71.** Rakočević B, Bojović O, Medenica S, Vujošević D, Mugoša B. Epidemiological characteristics of TB in Montenegro in 2004-2013 period, 48 Days of Preventive Medicine, International Congress, 23-26 septembar, 2014. Book of Abstracts, Niš, Serbia, ISBN 978-86-915991-3-3
- 72.** Medenica S, Rakočević B, Lakićević N, Vujošević D, Stanišić M, Mugoša B. Epidemiological characteristics of almonelosis among the foodborne diseases in Montenegro in 2004-2013 period, 48 Days of Preventive Medicine, International Congress, 23-26 septembar, 2014. Book of Abstracts, Niš, Serbia, ISBN 978-86-915991-3-3
- 73.** Laušević D, Mugoša B, Begić S, Vratnica Z, Terzić N, Labović I. Informisanost injektirajućih korisnika droga u Podgorici o načinima prenošenja i prevencije HIV-a, 3. Hrvatski epidemiološki kongres s međunarodnim sudjelovanjem, Šibenik, Hrvatska, 7-9 maj, 2015

74. Rakočević B, Medenica S, Bojović O, **Mugoša B**, Vuković Nedović M, Grgurević A. Knowledge about tuberculosis among doctors in primary health care institutions in Montenegro. European Respiratory Journal, Vol 46, Issue suppl. 59, September 2015, ISSN: 0903-1936

75. Đurović D., Vrvić M., **Mugoša B.**, Determination of Zinc and Cooper in infant formula at montenegrin market by ICP-OES, Conference of Food Quality and Safety Health and Nutrition, Book of Abstract, 18-20. novembar 2015. str. 135

Domaći kongresi, simpozijumi i seminari

76. **Mugoša B**, Vujošević N, Mijović G i sar.: Prikaz epidemije zaraznog trovanja hranom izazvane salmonelom enteritidis u Podgorici. II Konferencija o hrani i ishrani sa međunarodnim učešćem, Zbornik sažetaka, Subotica-Palić, 2000. str.23

77. **Mugoša B.**: Epidemiološke specifičnosti kao problem u prevenciji AIDS-a i drugih bolesti koje se prenose polnim putem. IX kongres preventivne medicine Jugoslavije sa međunarodnim učešćem, Tara - hotel "Omorika", Zbornik rezimea, 2001. str 39.

78. Laušević D, **Mugoša B**, Vujošević N.: Pušačke navike kod školske djece u osnovnim i srednjim školama u Crnoj Gori. IX kongres preventivne medicine Jugoslavije sa međunarodnim učešćem, Tara – hotel "Omorika", Zbornik rezimea, 2001. str. 134

79. **Mugoša B**, Laušević D, Vujošević N.: Učestalost uzimanja droge među učenicima osnovnih i srednjih škola u Crnoj Gori. IX kongres preventivne medicine Jugoslavije sa međunarodnim učešćem, Tara – hotel "Omorika", Zbornik rezimea, 2001. str. 136

80. Vujović V, **Mugoša B**, Rakočević B i sar.: Vakcinacija kao mjera smanjenja morbiditeta od respiratornih zaraznih bolesti. XXIV Stručna konferencija opšte medicine Srbije sa međunarodnim učešćem, Novi Sad, Zbornik Rezimea, 2003. str. 222.

81. Rakočević B, **Mugoša B**, Vujović V, Beatović V, Laušević D.: Epidemija hemoragične groznice sa renalnim sindromom u Crnoj Gori 2002. godine. Knjiga rezimea. XVI Kongres makedonskih ljekara sa međunarodnim učešćem, Ohrid, 04-07. jun 2003. str.158.

82. Terzić D, Dupanovic B, Andric B, Draskovic N, Nikčević D, Svrtlih N, Živković M, **Mugoša B.**: Acute Viral hepatitis E in Montenegro. The 17th APASL Annual meeting 2007 at Kyoto “Late Breakers” Oral & Poster, Hep Intl (2007) 1:326-342

83. Golubovic Lj, **Mugoša B**, Mandić T.:Analiza stomatološke zdravstvene zaštite u Crnoj Gori u periodu od 2002-2006. Knjiga abstrakata. V Dani Socijalne medicine- Javno zdravstvo Bosne i Hercegovine sa međunarodnim učešćem, Mostar, maj 2008. str. 32-40

84. Đorđević Z, Žižić Lj, Jančić S, **Mugoša B.**: Jodni status trudnica u Crnoj Gori. Zbornik radova i sažetaka X međunarodnog kongresa preventivne medicine. Vrnjačka Banja, 18-22 jun 2008. str. 88

85. Đorđević Z, Žižić Lj, Jančić S, **Mugoša B.**: Jodiranost soli u domaćinstvima u Crnoj Gori. Zbornik radova i sažetaka X međunarodnog kongresa preventivne medicine. Vrnjačka Banja, 18-22. jun 2008. str. 89.

86. Vujošević D, **Mugoša B**, Cvelbar U, Mozetić M, Repnik U, Rajković D, Medenica S.: Fluorescence Viability Analysis of Oxygen Plasma Treated *Escherichia coli*. V: 3rd International Conference on Advanced Plasma Technologies, June 14th-June 16th 2010., Lake Bohinj, Slovenia. Conference Proceedings. Slovenian Society for vacuum technique, pp 102-105 (2010).

87. **Mugosa B**, Beatovic V, Marjanovic A, Terzic N, Djuravcaj A, Milanovic M, Kovacevic B.: Knowledge and attitudes related to HIV among most at risk Roma adolescents living in collective housing centres in Montenegro, 2008. Abstract Book Volume 2AIDS 2010, XVIII International AIDS Conference, Beč, Austrija 18-23. Jul, 2010. Str. 397

- 88.** Ljaljević A, **Mugoša B.**: revitalizacija primarne zdravstvene zaštite u Crnoj Gori i zadovoljstvo korisnika. Zbornik radova i rezimea. ISBN 978-86-85313-92-9 Drugi kongres socijalnemedicine Srbije sa međunarodnim učešćem »Izazovi socijalne medicine u XXI veku«, 9-12 Jun 2010.«Čigota» Zlatibor, Srbija. Str. 430-438.
- 89.** **Mugoša B.**, Laušević D, Vujošević N, i sar.: Scabies u Crnoj Gori i Podgorici od 1986-1995. godine. Dani mikrobiologa Jugoslavije, Herceg Novi, Zbornik sažetaka, 1996. str. 89
- 90.** Janković S, Damjanović J, Vratnica S, **Mugoša B.**, i sar.: Trihinelzo u stanovništvu Crne Gore od 1985 - 1995 godine. Dani mikrobiologa Jugoslavije, Herceg Novi, Zbornik sažetaka, 1996. str. 124
- 91.** Vučinić N, Vujošević N, **Mugoša B.**, i sar.: Serološko virusološke dijagnostičke dileme kod oboljelih od hemoragične groznice sa bubrežnim sindromom /F.H.R.S/. Dani mikrobiologa Jugoslavije, Herceg Novi, Zbornik sažetaka, 1996. str. 114.
- 92.** Vujošević N, Laušević D, **Mugoša B.**: Prikaz epidemije hemoragijske groznice sa bubrežnim sindromom (HGBS) u Crnoj Gori. Dani mikrobiologa Jugoslavije, Herceg Novi, Zbornik sažetaka, 1996. str. 109.
- 93.** Laušević D, Vujošević N, **Mugoša B.**, i sar.: Epidemiološke karakteristike zarazne žutice u Crnoj Gori u Periodu 1985 -1994. godine. Dani mikrobiologa Jugoslavije, Herceg Novi, Zbornik sažetaka, 1996.str. 92
- 94.** **Mugoša B.**, Vuković Ž. Akutne zarazne bolesti u Crnoj Gori u 2000. godini. XI Kongres društva ljekara Crne Gore, Herceg Novi, Hotel »Plaža« 10-14 oktobar Zbornik radova, 2002. str. 105
- 95.** Vuković Ž, **Mugoša B.**: Epidemija virusnih meningitisa, Crna Gora 2000.. XI Kongres Društva ljekara Crne Gore, Herceg Novi. Zbornik radova, 2002., str. 118-120
- 96.** Rakočević B, **Mugoša B.**, Vujošević V, i sar: Epidemija hemoragične groznice sa bubrežnim sindromom u Crnoj Gori u 2002. godini. Majske susreti zdravstvenih radnika Republike Crne Gore, Bečići, Zbornik radova, 2003. str. 48
- 97.** **Mugosa B.**. Epidemiologija narkomanije u Crnoj Gori. 27. Sabor ljekara sjeverne CG i Jugozapadne Srbije, Berane, 30.09-02.10.2004. str.84-86
- 98.** Ljaljević A, **Mugoša B.**: Preventivni programi u Crnoj Gori. Zbornik radova. XXXI Sabor ljekara Sjeverne crne Gore i Jugozapadne Srbije, 31 Sabor , Bijelo Polje, Crna Gora, spetembar 2010.str 17.
- 99.** **Mugoša B.**, Đurović D, Vujačić A, Labović Barjaktarević S.: "Metals in playground and park soil of Podgorica city, Montenegro", International Science Conference-Reporting for Sustainability, Conference Proceedings, str. 173-179, 7-10 May 2013, Bečići Montenegro, ISBN: 978-86-7550-074-4
- 100.** Zejinilović R, **Mugoša B.**, Đurović D, Vrvić M, Vujačić A. Sadržaj teških metala u zemljištu parkova i igrališta u primorskim opštinama Crne Gore, II Kongres farmaceuta Crne Gore, 28-31. maj 2015. Bečići, Crna Gora
- 101.** Mugoša B. Predmet "Zdravi stilovi života" u osnovnim i srednjim školama u Crnoj Gori, dosadašnja iskustva i perspective, Prvi regionalni kongres o zdravlju mladih, str. 5, 7-8 april 2016. Beograd, Srbija

Recenziranje

Radova koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka

- 102.** Journal of Medical Virology, ISSN: 1096-9071- (2 rada)
- 103.** BMC Infectious Diseases. ISSN ISSN: 1471-2334 (1 rad)
- 104.** Journal of Medical Case Reports, ISSN ISSN:1752-1947 (1 rad)

Univerzitet Crne Gore
adresa / address_ Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone _00382 20 414 255
fax_ 00382 20 414 230
mail_rektorat@ac.me
web_www.ucg.ac.me
University of Montenegro

Broj / Ref 03-704
Datum / Date 01.03. 2017.

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15,40/16) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 01.marta 2017.godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

Dr Boban Mugoša bira se u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast Javno zdravlje i Epidemiologija na Medicinskom fakultetu, na period od pet godina.

BIOGRAFIJA SA BIBLIOGRAFIJOM

Prof. dr Velimir Rakočević

Rođen 12.10. 1963. godine u Bijelom Polju gdje je završio osnovnu školu i gimnaziju i bio dobitnik diplome "Luča I" u osnovnoj i srednjoj školi i đak generacije. Vojni rok odslužio 1982/1983. godine. Završio Pravni fakultet, Filozofski fakultet i VŠUP. Položio pravosudni ispit. Magistarske studije završio na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu odbranivši magistarski rad pod nazivom " Organi unutrašnjih poslova u obezbjeđivanju dokaza za krivični postupak". Doktorske studije završio na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu odbranivši doktorsku disertaciju pod nazivom " Otkrivanje i suzbijanje zloupotrebe droga"

.Radni odnos zasnovao u MUP-u RCG - SUP Titograd 1988. godine. U periodu od 1991. godine do 1997. godine bio radno angažovan u KPD-Podgorica i Zatvoru Podgorica gdje je obavljao poslove nadzornika, instruktora i načelnika. Od 1997. do 2006. godine radio u MUP-u RCG, Sektoru kriminalističke policije, na poslovima kriminalističkog inspektora i načelnika.

Studijske 2004/2005. godine kao ekspert iz prakse, izvodio nastavu iz predmeta Kriminologija sa Penologijom i Kriminalistika na Pravnom fakultetu u Podgorici. Studijske 2005/2006. godine takođe angažovan na izvođenju nastave iz naznačenih predmeta. Godine 2006. izabran u zvanje docenta na predmetima Kriminalistika, Kriminologija, Penologija i Socijalna patologija na Pravnom fakultetu i Fakultetu političkih nauka u Podgorici. Od 2008. godine, izvodi nastavu i iz predmeta Krivično pravo na Pravnom fakultetu. Od 2009. godine izvodi nastavu iz predmeta Krivično pravo, Kriminalistika i Kriminologija na studijskom programu Bezbjednost i kriminalistika Pravnog fakulteta. Nastavu iz Krivičnog prava, Kriminalistike i Kriminologije izvodi i na Policijskoj akademiji u Danilovgradu.

Godine 2012. izabran je u zvanje vanredenog profesora za predmete Krivično pravo-posebni dio, Kriminalistika i Kriminologija na Pravnom fakultetu i Socijalna patologija i Kriminologija sa Penologijom na Fakultetu političkih nauka UCG. Godine 2017 izabran je u zvanje redovnog profesora na Pravnom fakultetu i Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore za Krivično pravnu grupu predmeta.

Osnivač je i rukovodilac studijskog programa Bezbjednost i kriminalistika na Pravnom fakultetu. U vremenskom intervalu od 2013-2016. godine obavljao je poslove rukovodioca specijalističkih studija-smjer Krivičnopravni na Pravnom fakultetu UCG, kao i specijalističkih studija Kriminalističko suprotstavljanje savremenim oblicima kriminaliteta na studijskom programu Bezbjednost i kriminalistika.

Godine 2016. izabran je za dekanu Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

Profesor je po pozivu na više fakulteta u inostranstvu. Održao je veliki broj uvodnih predavanja na brojnim kongresima u zemlji i inostranstvu i učestvovao u realizaciji naučnih istraživanja iz Krivično pravne oblasti. Član je Radne grupe za pregovaračko poglavlje 23 i predsjednik više strukovnih udruženja iz Krivično pravne oblasti.

Naučno i stručno usavršavanje: E. Lorand, Budapest, 1998; Police Department, law-enforcement, London, 2002; Implementation of the project “Save the Children” Scotland, 2003; Postdoctoral studies, Edinburgh, 2004; СКИ, Москва, 2010 i sl.

Najznačajnije objavljene monografije

Velimir Rakočević, *KRIVIČNA DJELA SA ELEMENTIMA ORGANIZOVANOG KRIMINALITETA-SPECIJALNE ISTRAŽNE METODE*, Pravni fakultet, Podgorica, 2014, ISBN 978-86-509-0087-1,

Velimir Rakočević, *CRIMINAL ACTS AGAINST LIFE AND BODY*, Leo Commerce, New Book, 2015, ISBN 978-86-509-0091-8,

Velimir Rakočević, *CRIMINALITY AND DRUG ADDICTION*, Pravni fakultet, Podgorica, 2016, ISBN 978-86-509-0095-6,

Velimir Rakočević, Determinacija konstitutivnih elemenata krivičnog djela, Pravni fakultet, Podgorica, 2011, ISBN:978-86-509-0068-0,

Velimir Rakočević, Otkrivanje i suzbijanje zloupotrebe droga, “Grafo-CG” Podgorica, 2003,

Velimir Rakočević, Organi Unutrašnjih Poslova u obezbjeđenju dokaza za krivični postupak, “Pokret”, Podgorica, 2002.

Velimir Rakočević, Problemi klasifikacije i reklasifikacije osuđenih lica u praksi ZIKS-a KPD-Podgorica, “Štampa”, Podgorica, 1996.

Velimir Rakočević, Alkoholizam mladih, “Index”, Beograd, 1988.

Objavljeni udžbenici:

Velimir Rakočević, Kriminologija, Podgorica, 2007,

Velimir Rakočević, Kriminalistika, Podgorica, 2010,

Velimir Rakočević, Specijalne istražne metode, Podgorica, 2015,

Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka

Velimir Rakočević, *RESEARCH ON ISSUES OF DETECTION, SOLVING AND EVIDENCE COLLECTING IN CASES OF PROFESSIONALLY EXECUTED MURDERS*, *Journal of Criminal Investigation and Criminology*, 2016, Vol. 66, No. 4, 348–357, ISSN 0034-690X, (SSCI);

Velimir Rakočević, Aleksandar Ivanović, Darko Maver, FORENZIČKA AKREDITACIJA V EVROPSKIH DRŽAVAH, Revija za kriminalistiku i kriminologiju,2016.

Velimir Rakočević, Knowledge driven framework for realization of proactive criminalistics investigation in combating terrorism and organized crime in Montenegro with special focus in interception, collection and recording computer data, European journal of criminology,2017,

Velimir Rakočević, State and crime trends in Montenegro, Journal of Criminal Investigation and Criminology, 2017,

Lidiya Rakočević and Velimir Rakočević, INCIDENCE OF CARDIOVASCULAR RISK FACTORS IN OBESE CHILDREN, Acta Clin Croat, 2016, Vol.55, No.3, 407- 413, DOI: [10.20471/acc.2016.55.03.09](https://doi.org/10.20471/acc.2016.55.03.09); ISSN 1333-9451, (SCI);

Miodrag Radunović, Nemanja Radojević, Velimir Rakočević, Jelena Vučinić, Ivana Čurović, CLINICAL AND AUTOPSY FINDINGS OF THE HOMELESS, Serbian Archives of Medicine, ISSN 0370-8179, (SCI),

Radovi objavljeni u medjunarodnim časopisima i naučnim konferencijama

Velimir Rakočević, The impact climatic factors on offences against the person, FACULTY OF SECURITY STUDIES ANNUAL 2016, p. 175-184, ISSN 1821-150X

Velimir Rakočević, Elektronski nadzor i ograničenje lične slobode okriviljenog u krivičnom postupku, Pravni život, br.9/2016, str. 685-699; ISSN 0350-0500;

Velimir Rakočević, Presrijetanje, prikupljanje i snimanje računarskih podataka za potrebe krivičnog postupka, Pravni život, br.9/2015, str.755-773, ISSN 0350-0500;

Velimir Rakočević, Krivična djela protiv životne sredine i uređenja prostora, Revija za kriminologiju i krivično pravo, Vol.52, br.2/2014, str.42-66; ISSN 1820-2969;

Velimir Rakočević, Delikti seksualnog iskorišćavanja i seksualnog zlostavljanja djece u crnogorskom zakonodavstvu i međunarodni standardi, Pravna riječ, br.33/2012, str.364-377, ISBN:1840-0272;

Velimir Rakočević, Angažovanje prikrivenog isljednika i saradnika i pravo poštovanja privatnog života, Pravni život, br.10/2013, str. 48-65,

Velimir Rakočević, Krivična djela terorizma u crnogorskom zakonodavstvu, Legal Issues, br.2/2013, str.76-92, ISSN:2334-8100;

Velimir Rakočević, Tajno praćenje i tehničko snimanje lica i predmeta u svjetlu ograničenja osnovnih prava ličnosti, Pravni život, br.9/2014, str.676-692, ISSN: 0350-0500

Velimir Rakočević, Tajno fotografisanje i vizuelno snimanje u krivičnom postupku, Pravni život, br.25/2012, str. 678-689, ISSN: 0350-0500;

Velimir Rakočević, Uticaj stresa na postignuća studenata, Pravne teme, br.6/2015, str.26-37, ISSN:2334-8100,

Velimir Rakočević, Molestation and neglection of underage persons in Montenegro, Perjanik, br.30/2014, str.3-9, ISSN: 1451-3412;

Velimir Rakočević, Simulirana kupovina predmeta ili lica i simulirano davanje i primanje mita, Perjanik, br.29/2013, str. 39-47, ISSN: 1451-3412;

Velimir Rakočević, *Nedozvoljeni prekid trudnoće*, Perjanik, br.32/2015, str.14-24, ISSN: 1451-3412;

Velimir Rakočević, *Tajni nadzor i tehničko snimanje komunikacija u funkciji suzbijanja kriminaliteta*, Perjanik, br.31/2014, str.28-36, ISSN: 1451-3412;

. **Velimir Rakočević**, *The determination of causal connection between drugs abuse and criminal acts commitment*, Criminal justice and security in Central and Eastern Europe, Safety, Security, and control in local communities,2016, p.312-325, ISBN 978-961-6821-57-5;

Velimir Rakočević, *Krivičnopravni okvir zaštite djece od eksplatacije putem informaciono-komunikacionih tehnologija*, Međunarodni naučni simpozijum, 2013, str.118-125, ISBN: 978-5-905364-02-0

Velimir Rakočević, *Criminal law protection of the environment*, 3rd International Conference “New Functional Materials and High Technology, 2015, p.412-418, ISBN: 978-5-905364-02-0;

Velimir Rakočević, Zaštita svjedoka u krivičnom zakonodavstvu Crne Gore i međunarodni standardi, Pravni život, Vol 55, br. 9; ISSN 0350-0500, str.1117-1131; Beograd, 2006;

Velimir Rakočević, Ovlašćenja i radnje policije shodno Zakoniku o krivičnom postupku Crne Gore I međunarodni standardi, Pravni život, Vol. 56, br.9, ISSN 0350-0500, str. 815-829; Beograd, 2007;

Velimir Rakočević, Indicije u kriminalistici, Pravni život, Vol. 57; br. 10, ISSN 0350-0500, str 137-156;Beograd, 2008;

Velimir Rakočević, Lišenje slobode i saslušanje osumnjičenog sa stanovišta krivičnoprocesnih i kriminalističkih pravila, Pravni život, Vol.55, br. 9 / 2011, ISSN 0350-0500, str. 886-903, Beograd, 2011; www.kopaonikschool.org

Velimir Rakočević, Mjere tajnog nadzora u crnogorskom zakonodavstvu – deontološki aspekt, Revija za kriminologiju i krivično pravo, Vol.49, br. 2-3 /2011, ISSN 1820-2969, str. 498-513; Beograd, 2011;

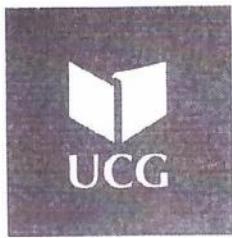
Velimir Rakočević, Krijumčarenje, problemi u praksi i nova zakonodavna rješenja, SUZKP, 1/2003, Beograd, 2003, ISBN 85-806-5, str.123-145; 11.

Velimir Rakočević, Krivično djelo trgovina ljudima, Revija za kriminologiju i krivično pravo SCG, 2/2004, Beograd, 2004,ISSN 1820-2969, st. 87- 101; 13.

Velimir Rakočević, Prevencija zloupotrebe droga, “Vaspitanje i obrazovanje”, 1/2005, Podgorica, ISSN 0350-1094, str.119-141;

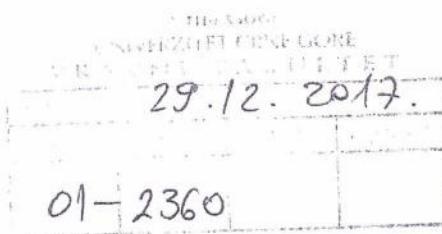
Velimir Rakočević, Krivična djela protiv bezbjednosti računarskih podataka “Expertus Forensis”, 5/2005, Podgorica, ISSN 1451-4672 str. 60-73;

Velimir Rakocevic, Police in the Pre-Criminal Proceedings in Montenegro and EU Standards, European Law and National Criminal Legislation, Prague, 2007, ISBN: 978-80-85889-88-8 p. 375-392;

Univerzitet Crne Gore
adresa / address_ Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone_ 00382 20 414 255
fax_ 00382 20 414 230
mail_rektorat@ac.me
web_www.ucg.ac.me
University of Montenegro

Broj / Ref 03-3168
Datum / Date 26.12.2017

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. br. 44/14, 47/15, 40/16 i 42/17 i 71/17) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 26. decembra 2017. godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

Dr VELIMIR RAKOČEVIĆ bira se u akademsko zvanje **redovni profesor Univerziteta Crne Gore za Krivično-pravnu oblast na Pravnom fakultetu**, na neodređeno vrijeme.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjedavajući

Prof. dr Danilo Nikolić, rektor

Име и презиме

Ана Чекеревац

E-mail адреса и контакт телефон

ana.cekerrevac@fpn.bg.ac.rs

tel. +381 11 3092-999

Академско или научно звање

Афилијација

Редовни професор

Универзитет у Београду – Факултет политичких наука

Гостујући професор Универзитета Црне Горе – Факултет политичких наука

ОБРАЗОВАЊЕ

1993. године докторирала, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука

Смер: Социјална политика и социјални рад. Докторски рад: *Социјална политика у развоју друштвених делатности у земљама источне Европе.*

1986. године магистрирала, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука,

Смер: Социјална политика и социјални рад. Магистарски рад: *Социјално-политичке функције заједничке потрошње у земљама источне Европе, посебно у СССР-у.*

1977. године дипломирала, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука,

Смер: Социјална политика и социјални рад

ПРОФЕСИОНАЛНИ ПОЛОЖАЈ

2012. – руководилац мастер академских студија Социјална политика Универзитет у Београду – Факултет политичких наука

2009. – 2015. Продекан за студије првог степена Универзитета у Београду – Факултет политичких наука

2006. – 2009. Продекан за квалитет, самовредновање и научноистраживачки рад Универзитета у Београду – Факултет политичких наука

2002. – 2006. Шеф одељења за социјалну политику и социјални рад Универзитета у Београду – Факултет политичких наука

2005. – Редовни професор Универзитета у Београду – Факултет политичких наука

2005. - Гостујући професор Универзитета Црне Горе – Факултет политичких наука

ПРЕДМЕТНИ НАСТАВНИК

Методе и технике социјалног рада

Социјални рад у образовању и здравству

Упоредна социјална политика

Међународна социјална политика

Глобализација и социјална политика

Миграциона политика

Компаративна анализа социјалних модела

УЧЕШЋЕ У НАЦИОНАЛНИМ ПРОЈЕКТИМА

1. Дружење као психосоцијална подршка старима који живе сами, 2017. године, Геронтолошко друштво Републике Србије, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.
2. Подршка интегрисању миграција у академске наставне планове: развој курикулума за мастер програм Студије миграција 1.11.2015. до 30.4.2016. године, Међународна организација за миграције (ИОМ).
3. Заштита деце иadolесцената из алкохоличарских породица 1.1.2016. до 1.7.2016. године, Заједница клубова лечених алкохоличара Србије, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.
4. Политички идентитет Србије у регионалном и глобалном контексту, 2011 – 2017. године, Универзитет у Београду – Факултет политичких наука, Министарство науке Републике Србије.
5. Подршка волонтеризму и активизму младих кроз рад на терену, 2009.-2010. године Г484.
6. Реформа социјалне политике у оквиру укупних друштвених и економских реформи у Србији и процеса придрживања и приступања Србије и Црне Горе Европској унији, 2006. – 2010. године, Универзитет у Београду – Факултет политичких наука, Министарство науке и заштите животне средине Републике Србије.
7. Стратегија одрживог развоја Републике Србије, 2006.-2007. године, Влада Републике Србије.
8. Мрежа психо-социјалне подршке широм Србије, 2002.-2005. године, UNHCR, JEN и Amity.
9. Партиципативно истраживање појавних облика сиромаштва самохраних породица из избегличке и интерно расељеничке популације у Србији, 2004. године, Дански савет за избеглице и Amity.
10. Превенција болести зависности на територији општине Вождовац, 2003.-2007. године, Координациони одбор за превенцију болести зависности Београд, Министарство здравља Републике Србије.
11. Тренинг социјалних вештина деце без родитељског старања – Старији брат, старија сестра, 2001.-2002. године, Универзитет у Београду – Факултет политичких наука, Министарство за рад и социјална питања.
12. Саветовалиште за самохране родитеље, 2001.-2002. године, Дански савет за избеглице и Amity.
13. Социјална политика, породица и деца у Србији на прелазу из XX у XXI век, 1998-2000. године, Институт за политичке студије, Центар за социјалну политику, Министарство науке Републике Србије.
14. Основни токови и проблеми економско-социјалног преобрађаја СР Југославије у повезаности са тенденцијама савременог света, 1995.-2000. године, Центар за друштвено-економске студије ФПН, Министарство науке Републике Србије.

15. Социјални радници у здравственим установама, њихов рад и обука, 1998-1999. године Савез друштава социјалних радника Републике Србије.
16. *Социјална политика и социјални рад на працу XXI века у функцији економског и социјалног опоравка земље*, 1997. године, Савез друштава социјалних радника Републике Србије.
17. *Социјална ситуација у Југославији у 1980-тим годинама*, 1985. године, Институт за међународну политику и привреду (ИМПП).

УЧЕШЋЕ У МЕЂУНАРОДНИМ ПРОЈЕКТИМА

1. TEMPUS - Обезбеђење квалитета на универзитетима у Србији: TEMPUS пројекат бр.145677-2008-RS-SMGR. Београд: Универзитет у Београду, 2011-2013 COBISS.SR-ID 515185239
2. *Југоисточно европска иницијатива у социјалној политици и цивилном друштву (SESPI)*, 2013. године Свеучилиште у Загребу – Правни факултет.
3. *Ausbildung Fur Soziale Arbeit in Evropa*, 2002-2003. Institut fur Sozialarbeit und Sozialpadagogik, Frankfurt am Main.
4. *Psihosocial and trauma response in Serbia*, 2004. – 2005. International Organization for Migration.
5. Social Situation in Serbia, 2000. Institut for Social Work. Berlin

РЕЦЕНЗЕНТ НАУЧНИХ РАДОВА У ЧАСОПИСИМА

1. Социологија (M24);
2. Годишњак Факултета политичких наука (M51);
3. CIVIS (M23);
4. Социјална политика и социјални рад;
5. Management Education Science Technology;
6. FBIM Transaction;
7. Serbian Science Today (Српска наука данас);
8. DHS – Društvene i humanističke studije

ЧЛАНСТВО У ПРОГРАМСКИМ КОМИТЕТИМА И УЧЕШЋЕ У НАУЧНИМ И СТРУЧНИМ СКУПОВИМА СА РЕФЕРАТОМ

1. Међународни симпозијум „Постмодернизам, граничност и зависност, 4-7.10.2017. Шабац, организатор: Министарство здравља Републике Србије, Српско лекарско друштво и Заједница клубова лечених алкохоличара Србије (ЗКЛАС)
2. Међународни симпозијум „Појединац и група у терапији болести зависности“, 5–9.10.2016. Јагодина, организатор: Министарство здравља Републике Србије и Заједница клубова лечених алкохоличара (ЗКЛА) Србије,

3. Међународни симпозијум „Фармакотерапија болести зависности: критички аспекти“ 28 – 31. 10. 2015. године Суботица, организатор: Министарство здравља Републике Србије и ЗКЛА Србије,
4. Међународни научни скуп „Нова Европа и њена периферија“, 26-27.9.2015. Београд, организатор: Удружење за политичке науке Србије и инверзитет у Београду – Факултет политичких наука,
5. Међународна научна конференција „Assembling the Post-Liberal Order and after the Great Depression (1929-1956)“, 26-27.6.2015. Central European University, Budapest, Hungary,
6. Научни скуп „Политички идентитет Србије у глобалном и регионалном контексту“, 6.11.2015. Београд, организатор: Универзитет у Београду – Факултет политичких наука,
7. Међународни симпозијум „Болести зависности: апстиненција, (из)лечење, рехабилитација“ 28-31.10.2014. Нови Сад, организатор: Министарство здравља Републике Србије и ЗКЛА Србије,
8. Међународна научно-стручна конференција „Дани социјалног рада“ 17-19.9.2014. године Врњачка Бања, организатор: Друштво социјалних радника Републике Србије, Удружење стручних радник социјалне заштите Републике Србије и Комора социјалне заштите Републике Србије,
9. Међународни симпозијум „Могућности савремене породице у превенцији и лечењу болести зависности“ 25-28.10.2012. Врњачка Бања, организатор: Министарство здравља Републике Србије и ЗКЛА Србије,
10. Међународна научна конференција „Медицинске и социјалне мере у третману болести зависности“ 6-8.10.2010. Вршац, организатор: Министарство здравља Републике Србије, ЗКЛА Србије,
11. Међународна научна конференција „Болести зависности и терапија данас“, 8. 9 и 10.10.2009. Смедерево, организатор: Министарство здравља Републике Србије и ЗКЛА Србије,
12. Научни скуп „Перспективе професионалног социјалног рада“ 13.5.2005. Београд, организатор: Универзитет у Београду – Факултет политичких наука,
13. Међународна научна конференција „Терапијски и рехабилитациони модели у болестима зависности“ 1. и 2.10.2004. године, Кикинда, организатор: Институт за ментално здравље Београд и ЗКЛА Србије,
14. Међународна научна конференција „Кључна раскршћа у еволуцији политичких наука“, 14. и 15.11.2003. године, Београд, организатор: Универзитет у Београду – Факултет политичких наука,
15. Међународна научна конференција „Социјални рад и социјална политика у Србији и Норвешкој“, 6-8.10.2002. године Београд, организатор: Универзитет у Београду – Факултет политичких наука и Факултет за социјални рад у Тронхайму, Норвешка,
16. Међународна научна конференција „Превенција болести зависности“, 26-28.9.2002. године, Сијаринска Бања, организатор: Министарство здравља Републике Србије и ЗКЛА Србије
17. Стручни скуп „Положај и улога социјалних радника у реформи предшколског васпитања и образовања“, 15.5.2002. Београд, организатор: Универзитет у Београду – Факултет политичких наука,
18. Стручни скуп „Мрежа психо-социјалне подршке широм Србије“, 26.1.2000. Београд, организатор UNHCR и Amity,

19. Научни скуп „Савремене потребе за социјалним радом у здравству“, 26. и 27. март 1998., Пожаревац, организатор: Универзитет у Београду – Факултет политичких наука и СДСРС,
20. Међународни научни скуп „Мрежа против мушких насиља над женама и децом“, 4-7.6.1998. Бечићи, Црна Гора,
21. Научни скуп „Пораст социјалних тензија и друштвено-економске и политичке импликације“, 20.12.1997., Београд, организатор: Универзитет у Београду – Факултет политичких наука,
22. Научни скуп „Социјални рад у новим друштвено-економским условима“, 26-29.11.1997. Херцег Нови, IV Конгрес социјалних радника Југославије, организатор: Савез друштава социјалних радника Југославије.
23. Научни скуп „Социјални рад са старим особама“, 30. и 31.5.1996., Бачеј, организатор: Универзитет у Београду - Факултет политичких наука и Савез друштава социјалних радника Републике Србије,
24. Научни скуп „Социјално-економске промене у Југославији“, 15.5.1995. Београд организатор: часопис Нова мисао
25. Међународна научна конференција „Образовање и људски фактор у процесу садашњих и будућих промена у Југославији“, Југословенски Конгрес о образовању и људским ресурсима, 26. и 27.1.1995. Београд, организатор: Универзитет у Београду – Учитељски факултет,
26. Научни скуп „Социјална политика друштва у транзицији“, 31.10.1994. Београд, организатор: часопис Нова мисао.
27. Међународна научна конференција „Савремене друштвене потребе и социологија рада“, 8.4.1994. Београд, организатор: Факултет политичких наука Универзитета у Београду,
28. Међународна научна конференција „Трансформација источноевропских земаља: четири године после“, 14.12.1993. Београд, организатор: Институт за међународну политику и привреду.

ЕДИТОР ЧАСОПИСА, ЗБОРНИКА И КЊИГА

1. Чекеревац, А. Вујошевић, А. (2018). (ур.). *Постмодернизам, граничност и зависност*, зборник радова, Београд: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије, Министарство здравља Републике Србије и Српско лекарско друштво, 220 стр. ISBN 978-86-915869-1-8
2. Чекеревац, А. Настасић, П. (2017). (ур.). *Појединац и група у терапији болести зависности*, зборник радова, Београд: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије, Министарство здравља Републике Србије и Српско лекарско друштво, CD издање ISBN 978-86-915869-3-5 COBISS.SR-ID 254157580
3. Чекеревац, А. Вујошевић, А. (2016). (ур.). *Фармакотерапија болести зависности: критички аспекти*, зборник радова, Београд: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије, 230 стр. ISBN 978-86-915869-2-8. COBISS.SR-ID 228344332
4. Чекеревац, А. Лакићевић, М (2014). (ур.). *Дани социјалног рада: зборник радова са научно-стручног скупа „Дани социјалног рада“*, Врњачка Бања, 17.-19.9.2014. године, Београд: Друштво социјалних радника Србије, стр. 180 COBISS. SR-ID 516109655.
5. Чекеревац, А. *Социјална политика и социјални рад, часопис за теорију и праксу*, главни и одговорни уредник, Београд: Друштво социјалних радника Републике

Србије, 2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017. ISSN0350-9877, COBISS. SR-ID 118551

6. Чекеревац, А. (2013). Члан уредничког одбора часописа *Management Education Science Tehnology*. Belgrade: Faculty of Business and Industrial Management, ISSN 0000-0000. COBISS.SR-ID 515184727
7. Чекеревац, А. (2013). Члан уредничког одбора часописа *FBIM Transaction*. Beograd: Faculty of Business and Industrial Management, ISSN 0000-0000. COBISS.SR-ID 51519343
8. Чекеревац, А. (2012). Члан међународног уредничког одбора часописа *Civis: Montenegrin journal of Political Science / editor in chief=glavna urednica Sonja Tomović Šundić. –Vol. 1, nr. 1 (2012)*. Podgorica: Fakultet političkih nauka, 2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017. ISSN 1800-9328 = Civis, COBISS.CG-ID 19233552
9. Чекеревац, А., Јовановић, М., Стојковић, Б., Накарада, Р. Београд: *Годишњак*. Факултет политичких наука, 2007., 2008., 2009., 2010. ISSN 0000-0000. www.fpn.bg.ac.rs. COBISS.SR-ID 513854807
10. Вуковић, Д. Чекеревац, А. (ур). (2007). *Социјална политика и социјалне реформе*. Београд: Факултет политичких наука, 318 стр. ISBN 978-86-84031-27-5. COBISS.SR-ID 145572620
11. Вуковић, Д. Чекеревац, А. (ур). (2006). *Социјална политика у процесу европских интеграција*. Београд: Факултет политичких наука, 316 стр. ISBN 86-84031-20-2. ISBN 978-86-84031-20-6. COBISS.SR-ID 136652044
12. Чекеревац, А. (ур). (2004). *Социјални рад и социјална политика*, Зборник радова VI Београд, Факултет политичких наука
13. Вуковић, Д. Лакићевић, М. Чекеревац, А. (1998). (ур.). *Четрдесет година Савеза друштава социјалних радника Републике Србије: 1958-1998*. Београд: Савез друштава социјалних радника Републике Србије, 150 стр. COBISS.SR-ID 139279367

ЛИСТА ВАЖНИЈИХ НАУЧНИХ РЕЗУЛТАТА (Сортирано од најскоријих ка старијим)

1. Чекеревац, А. Перишић, Н. (2018). Постмодернизам у социјалној политици и социјалном раду. У: Чекеревац, А. Вујошевић, А. *Постмодернизам, граничност и зависност*. Београд: Српско лекарско друштво, Министарство здравља Републике Србије и Заједница клубова лечених алкохоличара Србије ISBN 978-86-915869-3-6
2. Чекеревац, А. Настасић, П. (2017). Активности центара за социјални рад у ублажавању ефекта насиља у алкохоличарској породици. У: Чекеревац, А. Настасић, П. (ур.). *Појединац и група у терапији болести зависности*. Београд: Српско лекарско друштво, Министарство здравља Републике Србије и Заједница клубова лечених алкохоличара Србије, CD издање ISBN 978-86-915869-3-5 COBISS-SR-ID 254157580
3. Чекеревац, А. (2017). Глобализација и социјална политика, Практикум, Београд: Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, 120 стр.
4. Чекеревац, А. (2016). Социјална заштита породице кроз клубове лечених зависника – улога центара за социјални рад, У: Чекеревац, А., Вујошевић А. (ур.), *Фармакотерапија болести зависности: Критички аспекти*. (стр. 213-222). Београд: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије. ISBN 978-86-915869-2-8 COBISS. SR-ID 228344332
5. Чекеревац, А. Перишић, Н. (2015). Европске социјалне вредности – изазови за социјалну ситуацију у Србији, у: И. Вујачић, Н. Бељинац (ур), *Нова Европа и њена*

периферија (стр. 247 - 268). Београд: Факултет политичких наука. ISBN 978-86-84031-83-1 COBISS. SR-ID 220209932

6. Čekerevac, A. Perišić, N. (2015). Emerging pf the Socialist Welfare States in Serbia and Montenegro. *Serbian Political Thought*, VII(11): 149-171. ISSN 1450-5460 COBISS. SR-ID 102782215 (M24=4)
7. Чекеревац, А (2015). Образованje социјалних радника за рад са зависницима. У: Настасић, П. (ур.). *Болести зависности: апстиненција, (из)лечење, рехабилитација.* (стр. 63-72). Београд: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије ISBN 978-86-84069-99-5 COBIS. SR-ID 217474572
8. Чекеревац, А. Лакићевић, М. Першић, Н. (2015). Реформа политика образовања и социјалног укључивања у процесу европских интеграција као претпоставке социјалног развоја Србије. У: Кнежевић-Предић, В. (ур.) *Политички идентитет Србије у глобалном и регионалном контексту.* (стр. 331-348) Београд: Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, ISBN 978-86-84031-86-2 COBISS.SR-ID 220608780.
9. Ђећевић, М., Јанковић, У., Čekerevac, A. (2015). The social paradigm in psychiatry as a link between social work and psychiatry in theory and practice/ *Socijalna paradigma u psihijatriji kao poveznica između socijalnog rada i psihijatrije u teoriji i praksi. Ljetopis socijalnog rada*, godište 22 br. 3, (str. 371-393). UDK: 364.4(058), ISSN: 1846-5412.
10. Ljubomirović, N., Aleksić, O., Čekerevac, A. (2015). Group work with internally displaced (IDP) shildren and adolescents in the community: sažetak izlaganja na 16th International Congress of ESCAP European Socioity for Child and Adolescent Psychiatry, 20-24 june 2015, Madrid, Spain. *European Child and Adolescent Psychiatry*, ISSN 1018-8827, supplement, no. 1, str. 257. <http://link.springer.com/article/10.1007/s00787-015-0714-4>. COBISS.SR-ID 516564055.
11. Чекеревац, А., Лакићевић, М., Першић, Н., (2015). Реформе политике образовања и социјалног укључивања у процесу европских интеграција као претпоставке социјалног развоја Србије = Reforms of policies in the areas of education and social inclusion in the process of European integrations prerequisites of social development in Serbia. У: Кнежевић-Предић, В. (ур.). *Књига сажетака.* (стр. 79-80). Београд: Факултет политичких наука, COBISS.SR-ID 516725335.
12. Чекеревац, А. Першић, Н. (2015). Европске социјалне вредности – изазови за социјалну ситуацију у Србији, у: И. Вујачић, Н. Бељинац (ур), *Нова европа и њена периферија*, Београд: Факултет политичких наука. *Књига сажетака,*
13. Чекеревац, А. (2014). Савремени приступ социјалној политици. У: Симеуновић, Д. (ур.). *Радослав Ратковић: живот и дело.* (213-225) Београд: Удружење „Наука и друштво“: Савез антифашиста Србије: Фондација „Heinrich Boll Stiftung“ ISBN 978-86-84333-23-2 (UND) COBISS.SR-ID 207692300
14. Лакићевић, М. Чекеревац, А. (2014). Социјални аспекти демографског профиле Србије. У: Чекеревац, А. Лакићевић, М (ур.). *Дани социјалног рада* (стр. 9-28), Београд: Друштво социјалних радника Србије. ISBN 978-86-918429-0-1 COBISS.SR-ID 212276492.
15. Чекеревац, А. Лакићевић, М. (2014). Образовање социјалних радника у Србији. У: Чекеревац, А. Лакићевић, М. (ур.). *Дани социјалног рада* (стр. 28-40), Београд: Друштво социјалних радника Србије. ISBN 978-86-918429-0-1 COBISS.SR-ID 212276492.
16. Чекеревац, А. (2013). *Међународна социјална политика.* 3. допуњено издање. Београд, 284 стр. ISBN 978-86-907143-2-2. COBISS.SR-ID 2040151116.
17. Чекеревац, А. (2013). Породица и зависник у савременом социјалном раду У: Поповић, В., Лилић, В. (ур.). *Могућности савремене породице у превенцији и*

- лечењу болести зависности, стр. 170-178. Београд: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије, ISBN 978-86-915869-1-1 COBISS.SR-ID 196560652.
18. Чекеревац, А. (2013). Међународне миграције, *Социјална политика и социјални рад*, бр .2, (стр. 38-55) ISSN 0350-9877, COBISS.SR-ID 515818583.
  19. Чекеревац, А. (2012). Социјална политика Руске Федерације. У: Вуковић, Д. Перишић, Н. (ур). *Ризици и изазови социјалних реформи*. стр. 212-226 Београд: Факултет политичких наука COBISS.SR-ID
  20. Чекеревац, А. (2012). Савремени социјални рад, етика и болести зависности. У: Драгишић-Лабаш, С. (ур.). *Хуманост, етика, едукација и болести зависности: зборник саопштења*. Београд: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије COBISS.SR-ID 515183959
  21. Чекеревац, А. Видојевић, Ј. (2012). Савремене концепције о социјалној политици у Великој Британији и САД. *Социјална политика и социјални рад*, бр. 1, стр. 2-24. ISSN 0350-9877, COBISS.SR-ID 515184215.
  22. Настасић, П. Чекеревац, А. (2011). Принципи социјално-психолошког дијагностиковања алкохолизма у социјалном раду. *Годишњак Факултета политичких наука*, год. 5, бр. 6, стр. 421-432. <http://www.fpn.bg.ac.rs/category/publikacije/godisnjak/>. ISSN 1820-6700, COBISS.SR-ID 514697559.
  23. Чекеревац, а. (2011). Реформа образовног система. У: Вуковић, Д, Арандаренко, М. (ур.). *Социјалне реформе: садржај и резултати*. Стр. 262-274., Београд: Факултет политичких наука, ISBN 978-86-84031-47-3, COBISS.SR-ID 182454028
  24. Чекеревац, А. (2010). Упоредна истраживања у социјалној политици. *Годишњак Факултета политичких наука*, год. 4, бр. 4, стр. 343-357. <http://www.fpn.bg.ac.rs/publikacije/godisnjak/>. ISSN 1820-6700, COBISS.SR-ID 514090071.
  25. Чекеревац, А. (2009). Образовање социјалних радника за бригу о старим лицима, *Геронтологија*, год. 36, бр. 1, стр. 1-11. ISSN 0354-415X, COBISS.SR-ID 172132620.
  26. Чекеревац, А. (2009). Ново схватљење социјалне политike. *Годишњак Факултета политичких наука*, год. 3 бр. 1 стр. 557-568. <http://www.fpn.bg.ac.rs/category/publikacije/godisnjak/>. ISSN 1820-6700, COBISS.SR-ID 513688919.
  27. Чекеревац, А. (2009). Светска економска криза и сиромаштво. У Вуковић, Д. Арандаренко, М. (ур.). *Социјална политика и криза*. Стр. 108-120. Београд: Факултет политичких наука, COBISS.SR-ID 513474135
  28. Чекеревац, А. (2009). Социјална политика и мрежни социјални рад у превенцији болести зависности, У: *XXV саветовање о болестима зависности са међународним учешћем: зборник саопштења*. Стр. 24-38. Смедерево: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије, COBISS.SR-ID 513745239.
  29. Чекеревац, А. (2008). Компаративне анализе социјалних политика. *Годишњак Факултета политичких наука*, год. 2, бр. 2 стр. 395-414. <http://www.fpn.bg.ac.rs/category/publikacije/godisnjak/>. ISSN 1820-6700, COBISS.SR-ID 168379916.
  30. Чекеревац, А. (2008). Истраживање у области међународне социјалне политike: угрожено људско благостање. *Социјална мисао*, ISSN 0354-401X, god 15, br. 4, стр. 133-147. COBISS.SR-ID 156843532
  31. Чекеревац, А. (2008). Интеграциони процеси у Западној Европи и социјална политика. *Тржиште рада*, ISSN 1800/6035, бр. 4/5, стр. 15-35. COBISS.SR/ID 513743191

32. Чекеревац, А. (2008). *Међународна социјална политика*. 2. допуњено изд. Београд, 340 стр. ISBN 978-86-907143-1-5. COBISS.SR-ID
33. Чекеревац, А. (2007). *Социјални рад у здравству*, Практикум, Београд: Факултет политичких наука, 170 стр.
34. Чекеревац, А. (2007). Глобализација и реформе социјалне политике. *Годишњак Факултета политичких наука*, ISSN 1820-6700, god. 1, str367-385. COBISS.SR-ID 512526423
35. Чекеревац, А. (2007). Здравствена заштита у Србији: услов социјалне сигурности. *Социјална мисао*, ISSN0354-401X, год. 14, бр. 4, стр. 29-48. COBISS.SR-ID 150369804
36. Чекеревац, А. (2007). Реформа образовања у Србији. У: Вуковић, Д. Чекеревац, А. (ур.) *Социјална политика и социјалне реформе*. Београд: Факултет политичких наука, стр. 148-165. COBISS.SR-ID 512843607
37. Чекеревац, А. (2006). Редефинисање социјалне политике. У Вуковић, Д. Чекеревац, А (ур.).*Социјална политика у процесу европских интеграција*. Београд: Факултет политичких наука, стр. 157-174. COBISS.SR-ID 512533591
38. Чекеревац, А. (2005). *Међународна социјална политика*. Београд, 248 стр. ISBN 86-907143-0-8. COBISS.SR-ID 123628300
39. Чекеревац, А. (2005). Социјална ситуација у Србији, *Алтиелности*, Београд ISSN 1451-3129 COBISS.SR-ID 177748999
40. Чекеревац, А. (2004). Сиромаштво самохраних родитеља у Србији, *Амити*, Београд
41. Vuković, D. Čekerevac, A. (2004). Education for social professions in Serbia. U: Hamburger, F. Hirschler, S. Sander G. Wobcke, M. (ur.). *Ausbildung fur soziale berufe in Evropa. Bond 1, mit beitragen über Island, Litvauen, Grosbritannie, Deutschland, Österreich, Serbien, Turkei und Portugal*, (ISS-Pontifex, 1/2004). Frankfurt am Main: Institut fur Sozialarbeit und Sozialpadagogik e.V., str.140-157. COBISS.SR-ID 513368407
42. Чекеревац, А. (2004). Реформа здравствене заштите. У: Чекеревац, А. (ур.). *Социјални рад и социјална политика:зборник радова*. Бр. 6. Београд: Факултет политичких наука, стр. 33-54. COBISS.SR-ID 512531287
43. Чекеревац, А. (2004). Образовање и професионално усавршавање социјалних радника у Србији. *Социјална мисао*, ISSN 0354-401X, год. 11, бр. 2(42), стр. 7-14. COBISS.SR-ID
44. Вуковић, Д. Чекеревац, А. (2002). *Међународно хуманитарно право и социјална заштита*, Практикум, Београд: Факултет политичких наука, 220 стр.
45. Чекеревац, А. (2002). Систем пензијског осигурања у земљама Европске уније. У: Манојловић, П. (ур.). *Старење и старост – за безбедни и активни живот=Ageing and old age – for safe and active life: zbornik uvodnih saopštewa*. Београд: Геронтолошко друштво Србије, стр. 87-94. COBISS.SR-ID 513565271
46. Чекеревац, А. (2002). Незапосленост у свету. У: Вуковић, Д. (ур.). *Социјални рад и социјална политика, зборник радова* V. Београд: Факултет политичких наука, стр. 37-58. COBISS.SR-ID 512566871
47. Чекеревац, А. (2000). *Методе и технике социјалног рада /* Практикум, БеоградФакултет политичких наука, 220 стр.
48. Чекеревац, А. (2000). Друштвена брига о деци и породици. *Социјална мисао*, ISSN 0354-401X, 7, 1/2, стр. 99-126. COBOSS.SR-ID 76560130
49. Чекеревац, А. (2000). Друштвена брига о деци и породици у систему социјалне сигурности земаља у транзицији. У *Изазови социјалне политике: социјална*

- политика, породица и деца у Србији на прелазу из ХХ у ХХI век: зборник.* Београд: Институт за политичке студије, Центар за социјалну политику, стр. 87-110. COBISS.SR-ID 78586626
50. Чекеревац, А. (2000). Актуелни проблеми социјалне политике у европском региону. У Сокић, С. (ур.). *Токови економско-социјалног преображаваја: прилог уводној студији, зборник радова.* Београд: Центар за друштвено-економске студије, Факултет политичких наука стр. 263-282. COBISS.SR-ID 20837135.
  51. Чекеревац, А. (1999). Настанак и развој међународне сарадње у области социјалне политике. *Социјална политика и социјални рад, ISSN0350-9877*, год. 35, бр. ½, стр. 22-36. COBISS.SR-ID 513358679
  52. Чекеревац, А. (1999). Социјална политика у условима актуелних политичких процеса. У: Сокић, С. (ур.). *Политика и економски и социјални процеси: зборник радова.* Београд: Центар за друштвено економске студије, Факултет политичких наука, стр. 187-202. COBISS.SR-ID 513365335
  53. Чекеревац, А. (1999). *Упоредна и међународна социјална политика.* Београд: Савез друштава социјалних радника Републике Србије, X, 381 стр., COBISS.SR-ID 157952519
  54. Чекеревац, А. (1998). Међународне миграције. *Социјална политика и социјални рад, ISSN 0350-9877*, 34, 2 стр. 26-32. COBISS.SR-ID 68172290
  55. Чекеревац, А. (1998). Унапређење теоријске основе социјалног рада. У Вуковић, Д. А. Чекеревац (ур.). *Четрдесет година СДСРРС 1958-1998.* Београд: Савез друштава социјалних радника Републике Србије. COBISS SR-ID 139279367
  56. Чекеревац, А. (1998). Социјални рад у службама за запошљавање. У: Вуковић, Д. А. Чекеревац (ур.). *Четрдесет година СДСРРС 1958-1998.* Београд: Савез друштава социјалних радника Републике Србије. COBISS SR-ID139279367
  57. Чекеревац, А. (1998). Социјални рад у здравству. У: Вуковић Д. А. Чекеревац (ур.). *Четрдесет година СДСРРС 1958 1998.* Београд: Савез друштава социјалних радника Републике Србије. COBISS SR-ID 139279367
  58. Чекеревац, А. (1998). Унапређење и развој социјалног рада у образовању. У: Вуковић, Д. А. Чекеревац (ур.). *Четрдесет година СДСРРС 1958-1998.* Београд: Савез друштава социјалних радника Републике Србије, COBISS SR-ID 139279367
  59. Чекеревац, А. (1998). Социјални рад у здравству – између могућности и потреба. У: Гајић, Ж. (ур.). *Социјални рад у новим друштвено-економским условима: зборник радова.* Београд: Савез друштава социјалних радника Југославије, стр. 63-74. COBISS.SR-ID 76799490
  60. Чекеревац, А. (1998). Неки аспекти старења и старости и мере за унапређење друштвене заштите старих лица. У Гајић, Ж. (ур.). *Социјални рад у новим друштвено-економским условима: зборник радова.* Београд: Савез друштава социјалних радника Југославије, стр. 322-327. COBISS.SR-ID 76826370
  61. Чекеревац, А. (1998). Социјална политика у условима социјалног и економског преображаваја Југославије. У: Сокић, С. (ур.). *Социјалне тензије и друштвене импликације: зборник радова,* (Едиција истраживања). Београд: Факултет политичких наука, Центар за друштвено-економске студије, стр. 53-66. COBISS.SR-ID 513249879
  62. Чекеревац, А. (1998). Савремене потребе за социјалним радом у здравству, *Социјална политика и социјални рад, бр. 1*, стр. 44-52. ISSN 0350-9877
  63. Чекеревац, А. (1998). Мере против мушких насиља, *Социјална политика и социјални рад, бр. 2*, стр. 119-123. ISSN 0350-9877

64. Чекеревац, А(1998). Људске потребе и начин њиховог подмиривања, *Социјална сигурност*, бр. 1, стр. 10-30. Подгорица
65. Чекеревац, А. (1998). Социјалне реформе у контексту глобализације: феномен глобализације. У: Лакићевић, М. (ур.). *Социјални рад и социјална политика: зборник радова* IV Београд: Факултет политичких наука, стр. 45-58. COBISS.SR-ID 75291906
66. Чекеревац, А.(1997). Социјална политика савременог света. У: Сокић, С. (ур.). *Ка савременом друштву: процеси транзиције: зборник радова*, (Едиција истраживања). Београд: Факултет политичких наука, Центар за друштвено економске студије, стр. 141-154. COBISS.SR-ID 74185474
67. Чекеревац, А. (1997). Сиромаштво у развијеним земљама тржишне привреде. У: Вуковић, Д. (ур.). *Социјални рад и социјална политика: зборник радова*. 3. Београд: Факултет политичких наука, стр. 147-160. COBISS.SR-ID 512566359
68. Чекеревац, А. (1997). Социјални рад између потреба и могућности, Социјална политика и социјални рад, бр. 4, стр. 47-73. ISSN 0350-9877
69. Лакоћевић, Д. Вуковић, Д. Лакићевић, М. Чекеревац, А. (1997). *Социјална политика и социјални радна прагги 21. Века у функцији економског и социјалног опоравка Југославије*, Београд, Савез друштава социјалних радника Републике Србије, 230 стр.
70. Чекеревац, А. (1996). Компаративни приступ у социјалној политици. У: Вуковић, Д. (ур.). *Социјални рад и социјална политика: зборник радова*. 2. Београд: Факултет политичких наука, стр. 9-23. COBISS.SR-ID 512558167
71. Чекеревац, А. (1996). Образовање и транзиција у тржишну привреду. У: *Образовање и људски фактор у процесу садашњих и будућих промена у Југославији: излагање на 8. Конгресу СПД Југославије*, стр. 159-167. COBISS.SR-ID 57242370
72. Чекеревац, А. (1996). Промене у социјалној политици Југославије. *Социјална политика и социјални рад*, ISSN 0350-9877, год. 32, бр. 1-2, стр. 19-33. COBOSS.SR-ID 54611458
73. Чекеревац, А. (1996). Подршка породицама за старије: искуство Аустрије, Шведске и Хонг Конга. *Социјална политика и социјални рад*, ISSN 0550-9877, год. 32, бр. 3, стр. 19-27. COBISS.SR-ID 55248386
74. Чекеревац, А. (1995). Депресије двадесетих, *Социјална политика и социјални рад*, ISSN 0350-9877, год. 31, бр. 2-3, стр. 157-160.
75. Чекеревац, А. (1995). Социјални аспекти трансформације у земљама Источне Европе. *Социјална политика и социјални рад*, ISSN 0350-9877, год. 31, бр. 1, стр. 82-90. COBISS.SR-ID 46421004
76. Чекеревац, А. (1995). Међународна сарадња у области заштите и унапређења животне средине. *Социјална политика и социјални рад*, ISSN 0350-9877, год. 31, бр. 2-3, стр. 51-56. COBISS.SR-ID 46478860
77. Чекеревац, А. (1995). Незапосленост у земљама источне Европе и неке мере за њено савладавање. *Савремене друштвене промене и социологија рада*. Ниш: Институт за квалитет радне и животне средине 1. Мај“, стр. 99-108. COBISS.SR-ID
78. Чекеревац, А. (1995). Социјална политика и развој села. *Власински сусрети 1995: зборник радова са међународног скупа*. Завод за проучавање сње села, Српско удружење за социологију села и пољопривреде. Београд COBISS. SR-ID
79. Чекеревац, А. (1987). Остваривање социјално политичких функција друштвених делатности у социјалистичким земљама источне Европе. *Социјална политика и социјални рад* ISSN 0350-9877, год. 23, бр. 2-3, стр. 91-103. COBISS.SR-ID 5112079

80. Чекеревац, А. (1987). Друштвени фонд потрошње као вид расподеле у социјалистичким земљама источне Европе. *Социјална политика и социјални рад*, ISSN 0350-9877, год. 23, бр. 4, стр. 51-63. COBISS.SR-ID 4719631
81. Чекеревац, А. (1994). Докторат наука. У: Видановић, И. (ур.). *Социјални рад и социјална политика: зборник радова и докумената: 20 година универзитетског образовања социјалних радника*. Београд: Факултет политичких наука : Социјална мисао, стр. 83-87. COBISS.SR-ID 512570455
82. Чекеревац, А. (1994). Социјална политика у земљама Источне Европе. У: Видановић, И. (ур.). *Социјални рад и социјална политика: зборник радова и докумената: 20 година универзитетског образовања социјалних радника*. Београд: Факултет политичких наука: Социјална мисао, стр. 187-197. COBISS.SR-ID 512570455
83. Чекеревац, А. (1994). Проблеми здравствене заштите у земљама источне Европе, *Нова мисао*, бр. I/6 стр. 187-195.
84. Чекеревац, А. (1994). Трансформација социјалне политике у бившим социјалистичким земљама, *Нова мисао*, бр. I/12, стр. 354-360.
85. Чекеревац, А. (1992). Политичке, економске и социјалне промене и социјална политика деведесетих година, *Социјална политика и социјални рад*, бр. 1 ISSN 0350-9877
86. Чекеревац, А. (1990). Социјална политика и тржишна привреда, *Социјална политика и социјални рад*, бр1 ISSN 0350-9877
87. Чекеревац, А. (1988). Социјално осигурање у Шведској, *Социјална политика*, бр5, стр. 49-56. ISSN 00380091
88. Чекеревац, А. (1988). Систем здравствене заштите у Шведској, *Здравствена заштита*, бр. 7, стр. 19-24. ИСЧН 0350-3208 ЦОБИСС. СР-ИД 3033858
89. Чекеревац, А. (1987). Остваривање социјалнополитичких функција друштвених делатности у социјалистичким земљама источне Европе. *Социјална политика и социјални рад*, год. 23, бр. 2-3, стр. 91-103. ISSN 0350-9877 COBISS.SR-ID 5112079
90. Чекеревац, А. (1987). Друштвени фонд потрошње као вид расподеле у социјалистичким земљама источне Европе. *Социјална политика и социјални рад*, год. 23, бр. 4, стр. 51-63. ISSN 0350-9877 COBISS. SR-ID 4719631
91. Чекеревац, А. (1987). Систем здравствене заштите у Финској, *Здравствена заштита*, бр. 2, стр. 50-58. ISSN0350-2308 COBISS.SR-ID 3033858
92. Чекеревац, А. (1987). Социјална политика у Финској I део, *Социјална политика*, бр. 1, стр. 18-27. ISSN 00380091
93. Чекеревац, А. (1987). Социјална политика у Финској II део *Социјална политика*, бр. 2, стр. 20-28. ISSN 0038009
94. Чекеревац, А. (1985). Социјална ситуација у Југославији – статистички анекс, *Социјална ситуација у Југославију у 1980-тим годинама*, Београд: Институт за међународну политику и привреду
95. Чекеревац, А. (1982). Међународни покрет црвеног крста и црвеног полумесеца, У: Е. Вајс, *Међународна социјална политика*, скрипта, Београд: Факултет политичких наука
96. Чекеревац, А. (1982). Савремена гледишта о социјалној политици у СССР-у, У: Е. Вајс, *Савремени системи социјалне политике*, скрипта, Београд: Факултет политичких наука
97. Чекеревац, А. (1982). Концепције о социјалној политици у Републици Польској, У: Е. Вајс, *Савремени системи социјалне политике*, скрипта, Београд: Факултет политичких наука

Чланство:

2018. – Члан Савета за унапређење међугенерацијске сарадње и солидарности
2016. - Члан Дисциплинске комисије Универзитета у Београду
2016. – Члан тима за подршку студентима Универзитета у Београду
2016. Председник Комисије за лиценцирање студијског програма Социјални рад на Факултету Политичких наука Универзитета у Бања Луци, Република Српска
2015. – Члан Стручног савета Коморе социјалне заштите Републике Србије
2015. – Члан Комисије за издавачку делатност Универзитета у Београду – Факултет политичких наука
2015. – Члан Већа за студије другог и трећег степена Универзитета у Београду – Факултет политичких наука
2014. – Члан комисије за признавање стране високошколске исправе ради запослења Одељења за социјалну политику и социјални рад Универзитета у Београду – Факултет политичких наука
2013. – Члан Комисије за спровођење пријемног испита за упис у прву годину докторских студија Универзитета у Београду – Факултета политичких наука
2013. – Члан Комисије за спровођење пријемног испита за упис у прву годину другог степена студија (мастер академске студије социјалне политике Универзитета у Београду – Факултета политичких наука
- 2013 – 2015. Члан комисије за вредновање ваннаставних активности студената Универзитета у Београду – Факултета политичких наука
2013. Члан комисије за реакредитацију Универзитета у Београду – Факултета политичких наука
2012. – Члан Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе на Универзитету у Београду – Факултету политичких наука
2011. – Члан Комисије за контролу квалитета Универзитета у Београду
2010. - 2015. Члан Комисије за дисциплинску одговорност студената Универзитета у Београду – Факултета политичких наука
2010. – 2015. Члан Комисије за спровођење пријемног испита за упис на прву годину студијских програма основних академских студија Универзитета у Београду – Факултета политичких наука
2008. – 2015. Члан Комисије за обезбеђење квалитета Београдског универзитета – Факултета политичких наука
2007. Члан Комисије за акредитацију Универзитета у Београду – Факултета политичких наука
2006. – 2007. Члан тима Економско-социјалне радне групе у изради *Националне Стратегије одрживог развоја Републике Србије*, Влада Републике Србије, United Nations Development Agency
2006. – Члан Већа научних области правно-економских наука Универзитета у Београду
2006. – Члан Савета Центра за истраживање у социјалној политици и социјалном раду – Универзитета у Београду – Факултета политичких наука
2006. - Члан савета Центра за студије рода и политике Универзитета у Београду – Факултета политичких наука

2005. Члан Комисије за примену Болоњске декларације Београдског универзитета – Факултет политичких наука

2005. Члан Комисије за кадрове Универзитета у Београду – Факултета политичких наука

2005. – 2008. Члан Управног одбора Друштва социјалних радника Републике Србије

2004. -2006. Члан Научног одбора пројекта „Psychosocial and trauma response in Serbia“

2004. – 2005. Члан експертског тима пројекта „Facilitation of Development of the LPA in Municipalities in Serbia and Montenegro“

2004. – 2016. Члан Научног одбора Симпозијума о болестима зависности са међународним учешћем (од XXI до XXXIII)

2003. – 2008. Председник Координационог одбора за борбу противу болести зависности, секти и малолетничке делинквенције СО Вождовац, Београд

2003. – 2006. Члан Савета Факултета политичких наука Универзитета у Београду

2001. – 2003. Члан Комисије за социјалну, дечју и борачко инвалидску заштиту Скупштине Града Београда

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
Студентски трг 1
Београд

Београд, 19.10.2005.
02 број: 80/48
ГБ

На основу члана 121. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", број 76/05), а у вези са чланом 107. Закона о универзитету ("Службени гласник РС", број 21/02) и члана 6. Правилника о поступку давања сагласности на акт факултета о избору у звање наставника ("Гласник Универзитета у Београду", број: 111/02), а на захтев Факултета политичких наука, број: 874/2 од 02.09.2005. године, Стручно веће за правне науке, политичке науке и науке о цивилној одбрани, на седници одржаној 18.10.2005. године, донело је

ОДЛУКУ

ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на одлуку Изборног већа Факултета политичких наука о избору др АНЕ ЧЕКЕРЕВАЦ, у звање редовног професора за ужу научну област Социјална политика.

ПРЕДСЕДНИК СТРУЧНОГ ВЕЋА

Проф. др Зоран Томић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА
УНСВОДСТВА У БЕОГРАДУ

Пријем 21.10.2005.

Пријем	21.10.2005.
Седница	874/2
Сагласност	80/48
Година	2005
Листа	1611/1

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА
Универзитет у Београду

Бр. 11-1886/1 22.07.2005. год.
11000 БЕОГРАД, ул. Јакова Ристића 165
Поштани фах 613

На основу члана 79-87. Закона о универзитету ("Службени гласник РС", бр. 21/02.) и члана 106. Статута Факултета политичких наука Универзитета у Београду, Изборно веће Факултета, на 9. седници одржаној 13. јула 2005. године, донело је

ОДЛУКУ

Ванредни професор др Ана Чекеревац бира се у звање редовног професора за ужу научну област Социјална политика – наставни предмет Упоредна и међународна социјална политика.

Одлуку доставити:

- проф. др Ани Чекеревац,
- Стручном већу Универзитета у Београду,
- досије,
- архиви.

Ана Чекеревац

Председник Изборног већа

и декан Факултета

Проф. др Милан Подунавац

